GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

emek

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

SARI SENDİKACILIĞA PAYDOS!..

15 günün takvimi

12 MART 1974 SALI

- Af Alt Komisyonu çalışmalarını tamamladı
- Ticaret Lisesi mezunu olan memurlar Danıştay kararı ile terfi ettiler
- Ecevit, CHP Ortak Grubunda kamu kesiminin üzerindeki ekonomik yüklerin atılacağını söyledi.
- Demirel ve Fiyzioğlu, Ecevit'in Radyo - Televizyon konuşmasını cevapladılar.
- Dışişleri Bakanı Turan Güneş, Türkiye'nin layık bir ülke olduğu için İslam Sekreteryasına üye olmayacağını söyledi.
- Kira geliri vergisini ödemeyen 3 bin ev sahibine ceza işlemi uygulanacağı açıklandı.

13 MART 1974 ÇARŞAMBA

- Hatta tatilinin Cumartesi ve Pazar olarak iki güne çıkarılması için çalışmalar yapılıyor.
- Irak Hükümet birlikleriyle Barzani Kuvvetleri arasında çatışma çıktı, Türkiye sınırı kapatıldı.
- Demirel: "Yüksek fiyat politikası devam ederse devalüasyon yapılır" dedi.
- Gaziantep Eğitim Enstitüsünde sağ eğilimli öğrencilerin okulda baskı kurdukları Bakana bildirildi.
- Ecevit: "Alınacak olan tedbirlerle zamların etkisi eriyip gidecek" dedi.

14 MART 1974 PERŞEMBE

- Ecevit Hükümetinin haşhaş ekimine ilişkin tavrı Amerikan Kongresinde telaş ve tepki yarattı.
- Kamu kuruluşlarında toplu iş sözleşmelerinin sürelerinin uzatılması önerildi.
- Parlamento üyeleriyle eski ve yeni Başbakanlar, Bakanlar ve Osmanoğulları fertleri de af kapsamına alındı.
- Serbest piyasada ipotek karşılığı kredi işlemlerinde faiz oranı yüzde 60'a kadar yükseldi.
- Büyük silah kaçakçılığı davasında bir sanık, diğerinden 1,2 milyon lira kumar alacağı olduğunu söyledi.

15 MART 1974 CUMA

- Doktor Erdal Atabek Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü görevine başladı.
- Yağışlar Güneydoğu'da can ve mal kaybına yol açtı.
- Aftan yararlanacak sivil mesleğini sürdürecek.
- Yüksek Planlama Kurulu, bazı Genel Müdür ve Müsteşarları çağırarak Kamu yatırımlarındaki bozuklukların nedenini sordu.
- Yurt dışında çalışan işçilerin tasarruflarını yurda döviz olarak getirebilmek için işçi konut kredilerinin arttırıldığı açıklanmıştır.

16 MART 1974 CUMARTESİ

- Turun çeşitli yerlerinde 14 kişi sel sularına kapılarak boğuldu.
- Ticaret Bakanlığı 1973'teki fiyat artışlarının yüzde 49,6 olduğunu açıkladı.
- Adalet Komisyonunun AP'li üyeleri "Senatoda çoğunluktayız gerekli değişikliği yapacağız" dediler.
- Piyasada her türlü mal bulunmasını sağlamak amacıyla gerekli tedbirler saptanıyor.
- ABD Kongre Üyesi: "Haşhaş konusunda asıl suçlu çok kazanç için zavallı insanları zehirleyen cani aracıkardır" dedi.

17 MART 1974 PAZAR

- Bonn Büyükelçisi, Batı Almanya'daki 230 bin Türk çocuğu için sadece 300 öğretmenin bulunduğunu açıkladı.
- Suriye'den getirilen çok sayıda kaçak eşya ele geçirildi, sınır kapısı görevlisi 8 kişi gözaltına alındı.
- Mehmet Barlas TRT İç ve Dış Haberler Danışmalığına atandı.
- Traktör fabrikası için verilen yabancı sermaye izninin kaldırılacağı açıklandı.
- Polis, banka müdürünün zimmetine geçirdiği 32 milyon liranın geriye alınmasının hemen hemen imkansız olacağını açıkladı.

18 MART 1974 PAZARTESİ

- Memurlara yeni yan ödemeler yapılacağı açıklandı.
- Maliye Bakanı Deniz Baykal, vergi adaleti için tedbirler alındığını açıkladı.
- Tunceli Öğretmen Okulunda çatışma oldu. 8 kişi yaralandı, okul tatil edildi.
- Ankara, Bahçelievler'de bir banka şubesi iki ay içindeiki kez soyuldu.
- "Oğlumu benim yüzümden öldürdüler" diyen katil baba cezaevinde intihar etti.

19 MART 1974 SALI

- 5000 köy - kent için 360 milyar lira harcanacak.
- Ecevit, gençleri kişisel ihtiraslarına alet etmekten vazgeçmeyen kişilerle mücadele edeceğini söyledi.
- Ankara uçağını yapan Douglas şirketine karşı 1 milyar 750 milyon liralık dava açıldı.
- Başbakan, bir genelge yollayarak kamu kuruluşlarına tasarruf sağlayıcı tedbirler önerdi.
- Talat Asal, DP Genel Başkan Yardımcılığından istifa etti.

20 MART 1974 ÇARŞAMBA

- Bir bilim adamına göre, C vitamini vücudu kansere karşı koruyor.
- DİSK'e bağlı dört sendika kıdem tazminatının sigorta ettirilmesinin önlenmesini istedi.
- Milli Eğitim Bakanı Mustafa Üstündüğ: "Huzurun bozulmasına fırsat verilmeyecektir." dedi.
- DC - 10 uçaklarının yapımcısı Douglas firması aleyhine 135 milyon liralık yeni bir dava daha açıldı.
- Cemal Aygen Başbakanlık Basın Müşavirliğine atandı
- Trabzon göğüs hastalıkları kliniğinde 250 hasta az gıda verilmesi nedeniyle direnişe geçti.

21 MART 1974 PERŞEMBE

- Lice'de bir berberi döven 3 Jandarma ile Siverek'te Hukuk Hakimini dövdüğü öne sürülen Jandarma Komutanı tutuklandı.
- TBMM Başkanlığına verilen 6500 imzalı dilekçede tüm siyasi suçların affı istendi.
- Tekel Bakanının yıpratılmak istendiğini söyleyen Tek Gıda - İş Şube Başkanı sendikadan istifa etti.
- Kıbrıs'ta ücret zammını yetersiz bulan 6 Türk öğretmen tutuklandı.
- Partilere hazine yardımı yapılmasını öngören teklif komisyonda kabul edildi.

22 MART 1974 CUMA

- Gümrüklerdeki içki ve sigara satışını yalnız Tekel yapacak.
- Ecevit, memurların yetkilerinin arttırılacağını açıkladı.
- Madanoğlu davası sanıkları; Erim, Tağmaç, Doğu ve Askeri Savcı Takkeci hakkında dava açılmasını istediler.
- 6 aydır gümrük depolarında bekleyen kaçak viskileri yer olmadığı gerekçesiyle çekmeyen Tekel, viski ithal ediyor.
- Üniversite'ye giriş için bu yıl da eski yönetmelik uygulanacak.

23 MART 1974 CUMARTESİ

- Ecevit ve Erbakan bir açıklama yaparak, Hükümet içinde anlaşmazlık olmadığını bildirdiler.
- Asgari işçi ücretinin 50 liradan düşük olmaması istendi.
- Başbakan, Yedeksubaylık için sıra bekleyen gençlerin memuriyete alınmalarını bir genelgeyle istedi.
- Su kaynaklarının kamu yararına kullanılmasını sağlamak için yeni bir daire kuruldu.
- TEK'in kararına göre: belediyeler, elektrik fiyatlarına en çok 11 kuruş zam yapabilecek.

24 MART 1974 PAZAR

- Tek dersten kaldığı için ilişiği kesilen bazı yüksek okul öğrencilerine yeni sınav hakkı tanındı.
- Menderes, Zorlu ve Polatkan'ın mezarlarının nakli için ailelerine izin verildi.
- Haşhaş ekimine altı bölgede başlandı.
- MSP Meclis Grup Başkanlığı bir bildiri yayınlayarak kamu oyuna açıklama yaptı: "Partimiz sarsılmaz bir bütündür".
- "Ankara "uçağı kazasında ölenlere yaklaşık 300 bin lira tazminat ödeneceği açıklandı.

25 MART 1974 PAZARTESİ

- Batı Almanya yabancı işçi yasağını bazı durumlarda kaldıracak.
- DPT, asgari ücretin 30-40 lira arasında olmasını önerdi.
- Yeni Haber-İş sendikasının PTT'de aldığı grev kararı durduruldu.
- Ecevit rektör ve akademi başkanları ile yüksek öğrenim sorunlarını görüştü.
- THKP davasından 11 kişi tahliye edildi.

26 MART 1974 SALI

- Emekli, dul ve yetim aylıkları 8 katsayı üzerinden ödenecek
- Ecevit; Menderes, Zorlu ve Polatkan'ın naaşlarının verilmesi konusunda, "Biz bunu insani ve dini bir görev bildik" dedi.
- Tekel Bakanı: "Yeni tip bir sigara çıkarılacak ve yabancı sigaranın Türkiye'de satışı ortadan kalkacak."
- Sanık aileleri Hasan Işık'a başvurarak askeri cezaevlerinde bulunan yakınlarının görevlilerce tahrik edildiğini öne sürdüler.
- İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan sağlık işçileri direnişe geçtiler.

GENEL-İŞ
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI

TÜRKİYE
GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ
SENDİKASI
YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası
adına sahibi
Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın
Müdürü
İsmail Hakkı ÖNAL

★☆★

Bu sayıdan sorumlu
Yazıişleri Müdürü
Erol SARAÇOĞLU

★☆★

GENEL -İŞ EMEK'in
bu sayısı
GENEL-İŞ
Basın Bürosunda
tertip edilmiş
Dizgi ve Filmler
Hitit Ajans Matbaacılık
Offset tesislerinde
hazırlanmış ve
Tercüman
Gazetecilik ve Matbaacılık
A. Ş. Tesislerinde
basılmıştır.

★☆★

Fotoğraflar:
Şehir Fotoğraf Ajansı

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına
uyar

İDAREHANE
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 17 54 59-17 52 67
YENİŞEHİR
ANKARA

★☆★

YIL: 9-SAYI: 215
FİYATI: 50 KURUŞ

Basıldığı Tarih
1 NİSAN 1974

Kapak ve Grafikler:
GRAFİK STÜDYO S

★☆★

GENEL-İŞ EMEK'in
bu sayısı
17 bin adet basılmıştır.

GENEL - İŞ EMEK

Kıdem tazminatına hak kazanmak için 3 yıl çalışma zorunluluğu bir yıla indiriliyor

ÇALIŞMA BAKANI
ÖNDER SAV

Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikasının (Ges - İş) 8. nci Genel Kurul toplantısında bir konuşma yapan Çalışma Bakanı Önder Sav, hükümete yöneltilen suçlamaların 'erken" olduğunu belirtmiştir. Çeşitli işçi sorunları konusunda yapılan çalışmaları anlatan Bakan, asgari ücretlerin, yükseleceğini ve kıdem tazminatlarının işçi lehine değişeceğini açıklamıştır.

Alınan ekonomik kararların yanı sıra, çalışanlara daha iyi bir yaşama düzeyi sağlama çabalarının da sürdürüldüğünü kaydeden Sav, "Bugünkü asgari ücretler, işçilerin günlük ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde değildir. Şu veya bu kadar diye şimdiden bir şey söyleyecek değilim. Ancak, asgari ücretlerin artacağını rahatlıkla müjdeleyebilirim" demiş ve kıdem tazminatları konusundaki çalışmaların da tamamlandığını, tasarının hazırlandığını bildirmiş, özellikle kötü, kasıtlı ve suiniyetli devirleri önlemek için, eski ve yeni işverenlerin sorumluluk altına sokulacağını ifade etmiştir. Yeni kıdem tazminatı tasarısında, eskiden 3 yıl olan tazminata hak kazanma süresinin bir yıla indirildiğini, kamu kesiminde çalışanların şimdiye kadar mümkün olmayan hizmet devirlerinin yeni tasarı ile kabul edildiğini anlatan Önder Sav, sendikaların daha önce kısıtlanmış bulunan yasal haklarının da değiştirileceğini söylemiştir.

Toplu sözleşmelerde yetki konusuna da değinen ve bu konuda çıkan uyuşmazlıkların ne şekilde giderilebileceğini eleştiren Çalışma Bakanı Önder Sav, bu konuda, o işyerinde çalışan işçilerin, yargı denetiminde gizli oyla görüşünün tesbit edilmesinin düşünüldüğünü söylemiştir.

ASGARİ ÜCRETLERDEN VERGİ KESİLMEYECEK

Bakan Sav, Zonguldak'ta çalışmalarına başlayan Zonguldak Maden İşçileri Sendikası 22. Genel Kurulunda yaptığı konuşmada ise, "Devresi durmuş olan devlet çarkını döndüreceğiz. Elbetteki, devlet çarkının bizim devir aldığımız biçimde durmasına gönlümüz razı olmaz" demiş ve arttırılacak olan asgari ücretlerden vergi kesilmeyeceğini, kıdem tazminatları bakımından işçi hizmetlerinin birleştirileceğini ve iş kazaları konusunda işçi lehine yeni haklar getirileceğini açıklamıştır.

Sav konuşmasında özetle şu konulara yer vermiştir:

"Bizler, hesap verme durumunda bile değilken, siyasal sorumluluk duygusu ile Türk işçisine, Türk esnafına, Türk köylüsüne tüm dar gelirlilere, bunun hesabını verebiliriz. Ama, 1973 yılında 14 milyar liralık bir kaynağı tüketip, bütçeye 3 milyar lira açık veren kişiler nasıl hesap verecek? Bunu merak ediyoruz.

Getirilen zamlarla bütçenin, maliyenin üzerine çökmüş olan 15 milyara yakın yük kaldırıldı, 1 milyar 300 milyon liralık ek yatırım alanı da sağlanmış oldu." demiştir.

Çalışma Bakanı Sav, konuşmasına daha sonra şöyle devam etmiştir:

"Bir diğer önemli konu, uygulamanın getirdiği aksaklıklardan bir diğeride kamu kesiminde, muhtelif işyerlerinde çalışan işçilerin hizmetleri birleştirilmiyordu. Getiriceğimiz, hazırladığımız tasarı ile kamu kesiminde muhtelif işyerlerinde hizmet yapmış olan işçileri, işçile-

Devamı Sayfa 15'de

Yorum

Sarı Sendikacılık ve REFERANDUM...

Değerli emekçi kardeşlerimiz;

Yazımıza başlamadan önce sendika ve referandum deyimlerinin anlamlarını açıklamakta fayda görmekteyiz.

Sendika: "Bir sınıftan olanların iş ve kazanç bakımından çıkarlarını korumak için aralarında kurdukları birlik" diye tanımlanır. Sarı sendikacı, işçiyi ve haklarını kişisel çıkarları karşılığında işverene satan, işçiye ihanet eden sözde sendikacıdır.

Referandum; Kamu yararına olan önemli sorunlar için karar vermeden önce doğrudan doğruya yurttaşların görüşüne, oyuna başvurmaktır.

Bu deyimleri açıkladıktan sonra, Türk işçi hareketinin bugüne kadar içinde bulunduğu durumları görmek ve referanduma gitmekte geç bile kalındığını anlamak gerekir. Türkiye'de 1963' lere kadar çalışanlar haklarını yasalar yoluyla değil de, işverenlerin insiyatifine göre alırlardı. Ama o tarihten sonra işçiler yasal haklarına ve özgürlüklerine kavuşmuş oldular. Ne varki; o tarihte bile referandum yolu açık olmadığından bazı aksaklıklar ortaya çıkmıştır. İş kolları sayısının bugün Türkiyemizde 34 olması gerekirken, binin üzerinde irili ufaklı sendika vardır. Aynı iş kolunda dört-beş senidakaya raslamak mümkündür. Aynı işkolunda faaliyet gösteren sendika sayısı artınca, aynı işyerindeki işçiler aynı işkolunda oldukları halde isimleri ayrı olan başka sendikalarda toplanmakta ve işçiye yarar sağlamayan bu yanlış tutum sunucu kuvvetleri azalmaktadır. "Kuvvetten birlik doğar" sözü bu tutum karşısında ağırlığını hissettirmektedir. Aynı işyerindeki işçiler ayrı ayrı sendikalarda toplanınca birlik dağılıyor ve kuvvet azalıyor. Bu da pek tabii patronların işine yarıyor. Ve de patronlara yarar, işçilere zarar sağlayanların işine yarıyor.

Patronların yararına çalışanlar kimlerdir?

Patronların yararına çalışanlar, aynı işkolunda ayrı sendika kurarak, sarı suratlarını ortaya koyan ve işçilerin birliklerini önleyen, önlemek için çalışan sarı sendikaları bünyesinde barındıran hatta koruyucu kanatları arasına alarak, "Koruyucu melek" görevlerini yapanlardır. Ve de yıllarca Türk İşçi Hareketi içinde başarıyla sınav vermiş, GENEL - İŞ gibi güçlü bir sendikayı parçalamaya kalkışanlardır.

Türk İşçi Hareketini bu sarı suratlardan kurtarmak ve korumak için ne gibi tedbirler alınmalıdır?

Çalışanların alınteri karşılığını patronlara peşkeş çeken sarıları ortadan kaldırmak için tek bir yol vardır: REFERANDUM... Böylece, işçiler ancak sandık başına giderek kendi oylarıyla ve tam bir özgürlük anlayışı ve hareketi içinde istedikleri sendika lehine oylarını kullanmak suretiyle emekleri, alınterleri üzerine oyun oynayanların kökünü kazıyarak, sarı suratlıların bu çirkin oyunlarına son vereceklerdir. Tüm çalışanların geleceği ve refahı için bu kaçınılmaz bir gerçektir.

Genel-iş emek

Genel Sağlık Sigortasından 30 milyon vatandaş yararlanacak

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Selahattin Cizrelioğlu, 30 milyon yurttaşı ilgilendiren "Genel Sağlık Sigortası Yasa Taslağı'nı yeniden düzenlete - rek, Bakanlıklararası Kurul'a vermiştir. Kurul taslağı incelemeye başlamış olup, görüşü saptandıktan sonra, Bakanlar Kurulu, yasa tasarısını en kısa zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunacaktır.

Cizrelioğlu, Bakanlıklara - rası Kurul'da yaptığı konuşmada, "Türkiye'mizde sosyal güvenlik tedbirlerinin önem kazandığı bir devirde, Genel Sağlık Sigortası'nın gerekçesi üzerinde tartışmaya girişmek, en azından herhalde zaman kaybından öteye geçmeyecektir. Toplumun sağlığını güvence altında tutacak, daha seviyeli bir hizmeti bütün vatandaşlara eşit şartlarla götürecek olan bu sistemin, biran önce gerçekleştirilmesinde büyük yarar var - dır." demiştir.

Cizrelioğlu, konuşmasını bitirdikten sonra, Bakanlıklararası Kurul çalışmalarına başlamıştır.

YARARLANACAK OLANLAR...

Hazırlanan Genel Sağlık Sigortası yasa tasarısı taslağında, sigortadan yararlanacak olanlar şöyle gösterilmiştir:

a) T.C. Emekli Sandığı Yasası kapsamında olanlar,
b) Bağ-Kur Yasası kapsamına girenler,
c) Avukatlık Yasası'na göre Barolara kayıtlı olup bağımsız çalışanlar,
d) Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Yasasına göre kurulan Ziraat Odaları asıl üyeleri,
e) Yasalarla kurulan sandıklardan malüllük, emeklilik, dul ve yetim aylığı almakta olanların yetim aylığı almakta olanların eş ve çocukları ile geçindir - mekle yükümlü oldukları kimseler.

SİGORTALILARA YAPILACAK YARDIMLAR

a) Sağlık yardımları,
b) Analık yardımları,
c) Cenaze masrafları,
d) Ağız protezleri dışındaki protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi,
e) Yol paraları ve zaruri masraflar.

SİGORTALI SAYILMAYANLAR...

a) 506 sayılı Sosyal Sigortalar yasasına göre sigortalı sayılanlar,
b) 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası'nın sağlık hükümlerinden yararlanlar,
c) Askerlik hizmetini yapmakta olanlar,
d) Herhangi bir suçtan mahkum olup da cezasını çekmekte olanlar,
e) Geçici bir süre için Türkiye'ye gelmiş olanlar ile Türkiye'de yasal ikametgahı bulunmayanlar.

SAĞLIK SİGORTASINDAN DOLAYLI YOLDAN YARARLANACAK KİMSELER...

Bu yasanın uygulamasında sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu kimseler şunlardır:

a) Sigortalı olmayanın karısı veya en az 60 yaşında veyahut çalışmayacak durumda olan malül kocası,
b) 18 yaşını, orta yapıyorsa, 20 yaşını, yüksek öğrenim yapıyorsa 25 yaşını doldurmamış veyahut 18 yaşını, doldurmuş olup da çalışmıyacak durumdaki malül çocukları,
c) Geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen ana, baba ve kardeşler.

HASTALIK HALİNDE YAPILACAK YARDIMLAR...

a) Hekim muayenesi, hekimin göreceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik, laboratuvar muayeneleri ile diğer her türlü muayenelerin yapılmasıve tedavinin sağlanması.

PRİM ORANLARI

Hazırlanan Genel Sağlık Sigortası yasa tasarısı taslağında ödenecek prim oranları da şöyle belirtilmiştir:

"Sağlık sigortası primi, sigortalının gayrisafi gelirinin yüzde 3'üdür. Ayrıca ödeme gücünden yoksun bulunduğu tesbit edilmiş bulunan sigortalıların primi devlet tarafından karşılanacaktır.

Prim borçlarını zamanında ödemeyen sigortalılardan prim borçları yüzde 10 gecikme zammı ile tahsil edilir. Ayakta yapılacak tedavilerde sigortalı yüzde 20 oranında ilaç bedeline katılır."

Almanya'da çalışan 3 bin Türk işçisi Kırşehir'de mantar konserve fabrikası kurdu

Almanya'da çalışan üç bin işçinin biraraya gelerek Kırşehir yakınlarında Asmakaradam bölgesinde kurdukları mantar konserve fabrikası faaliyete geçmiş ve piyasaya yemeklik ve garnitür olarak kullanılan mantar yetiştirmeye başlamıştır.

Çalışmalara 3 yıl önce başlandı

Üç yıl önce Kırşehir'de mantar üretmek için çalışmalara başlayan ortaklar Asmakaradam' da kayaları oyarak derin mağaralar açmakla işe girişmişlerdir. Rutubetli yer isteyen yemeklik mantarları botanik uzmanları denetiminde yetiştirmeye başlamışlardır. Her biri 260 metre uzunluktaki galerilerde bin bir itina ile üretilen mantarlar daha sonra modern laboratuvarlarda zehirli olup olmadıklarının tesbiti için tek tek elden geçirilmektedir.

Zehirli olanları ayrıldıktan sonra temizlenen mantarlar kutulanmakta ve piyasaya verilmektedir. Konserve mantarlar daha çok yurt duşuna ihraç edilmektedir.

Tesisler ayrıca çevrede bir iş sahası açılmasını sağlamıştır. Mantar ve mantar mayası üretim laboratuvarları ile konserve fabrikasında 650'den fazla işçi çalışmaktadır. Bütün yatırımların tutarı ise 50 milyon lirayı bulmaktadır.

MANTAR NEDİR ?

Mantarlar yenen bitkilerdir. Bunlardan bir çoğu zehirlidir. Mantarın, boy, biçim, yöre bakımından büyük değişiklikler gösteren yüz bin kadar çeşidi vardır. En tehlikeli zehirli mantarlar Amanita ince ışınsal çizgili yeşilimsi sarı şapkasından hemen tanınır. Diğeri ise Entolama'dır. Lamelleri kirli pembe renkli ve taze uzun kokuludur. Mantar zehirlenmeleri sonunda ölüm oranı yüzde 95'tir. Yenilen mantarlar arasında en tanınmışları şunlardır: Kayser mantarı, taş mantarları, kuzu mantarı. Ayrıca tarımı yapılan bahçe mantarı sebzeler arasında yetiştirilir. Öte yandan mantarlar bira mayaları, şarap, bira ve ekmek mayalamasında kullanılır. Ayrıca mantarlardan çeşitli ilaçlar da yapılır.

PAHALILIK VE KADINLARIMIZ

BİR KISIM KADINLARIMIZ AYDA BİRKAÇ DEFA LÜKS OTELLERİN SALONLARINDA AMERİKAN USULÜ EĞLENİRKEN TARLADA, TÜTÜN MAĞAZALARINDA, TEKSTİL VE KİMYA FABRİKALARINDA, ÇEŞİTLİ ÖZEL VE KAMU KURULUŞLARINDA ÇALIŞAN MİLYONLARCA İŞÇİ KADIN VE KOCASININ GETİRDİĞİ İLE ÇOCUKLARINI DOYURAMAYAN EV KADINI VAR.

Osman Nuri KOÇTÜRK

Son bir yıl içinde hayat pahalılığının yüzde 14.1 oranına yükselmesi Fransız kadınını etkilemiş ve zor durumda bırakmıştır. C.G.T. isimli Genel İşçi Konfederasyonun yönettiği gösteri yürüyüşünde yiyecek, içecek, giyecek ve diğer ihtiyaç maddelerinin fiyat yükselişi protesto edilmiş, Champs- Elysee'deki Zafer Anıtı çevresinde toplanan kadınlar parlamento'ya kadar yürüdükten sonra dağılmışlardır. (I)

Çok okunan bir günlük gazetede renkli resmi yayınlanan yürüyüşü ve şimdilik 3000 TL civarında olan asgari ücretlerin 4500 TL. çıkarılması için bazı işçi sendikaları tarafından ileri sürülen önerileri Türkiye'de, özellikle Ankara'da örgütlenmiş olan kadın kuruluşlarımızın değerli başkanları ve yöneticileri de inceleme olanağı buldular mı bilemiyoruz. Resimdeki dövizler okunabilecek kadar net olduğundan ve ilgimizi çektiği için, bunlardan birinin 'PTT'de Çalışan Kadınlar Örgütüne' ait olduğunu, bir başkasında asgari ücretin 1520 Frank olmasının önerildiğini, oynak merdiven (eşel mobil) sisteminin uygulanmasının teklif edildiğini okuyabildik. Türkiye'de PTT'de çalışan kadınlar vardır. Biz de Fransa gibi Demokratik düzenle yönetiliyor ve eşi görülmemiş bir pahalılık ortamında yaşatılıyoruz. Asgari ücretlerin yeniden günün konusu haline geldiği şu dönemde, işçiler, memurlar ve bütün çalışanlar bunalım çizgisini çoktan aşmış bir yoksulluk düzeyinde yaşamakta, şimdi muhalefette görünen sorumsuz bir politik gurubun tasarrufları dikenli çiçeklerini yeni yeni açmaktadır.

Kadın derneklerimiz alabildiğine suskun ve bu gibi konularla ilgili olmadıkları için yıllardır sürüp giden rutinleri içinde üzerlerine ölü toprağı serpilmişcesine hareketsizdirler. Bütün görevleri, yılda bir defa kaymak tabakasından bir hanımefendiyi yılın kadını ilân etmek, bazı yıllar bu monotonluğu gidermek için feleğin sillesini yemiş bir anayı ödüllendirmek, bazen de falan kavşakta trafiği yöneten polis memuruna hediyeler sunup, bu arada resim çektirmekten ibaretmiş gibi hareket eden kadın örgütlerinin içinde, gecekondulara kadar uzanıp Doğum Kontrol çalışmalarına katılan veya yabancı elçiliklerde yabancı kadınlarla karma partiler düzenleyerek, eşlerinin etkili çevrelerle daha sıkı ilişkiler kurmalarına yardımcı olan hanımefendilerin yoğunlaştığı elit kuruluşlar var. Bazıları ayda bir veya birkaç defa lüks otellerin lokantalarında buluşarak Amerikan usulü bir konuşmacı (spiker) davet ederek kendilerince önemli sorunları tartışacak kadar varlık gösterebiliyorlar. Bu örgütlerin dışında tarlada, tütün mağzalarında, tekstil ve kimya fabrikalarında, çeşitli özel ve kamu kuruluşunda çalışan milyonlarca işçi kadın ve kocasının getirdiği ile çocuklarını doyurmayan ev kadını var. Kadın kuruluşlarının bunlara verebildiği tek şey Doğum Kontrol hapı kullanmaları için tavsiyelerde bulunmaktan ibarettir. Şimdilik Bozkır kadını olmanın şaşırtıcı sabrı ve evine bağlılığın üstün gücü ile kan içip kızılcık şurubu diyen bu kadıncıklar, seçim sırasında sandığa oy atanların hemen hemen yarısını teşkil ediyorlar.

Nabzı Atan Toplum:

Demokratik düzen örgütler, kurumlar ve özgürlükler düzenidir. Halkın oyları ile yönetime gelenler bu kurumlar ve örgütler tarafından özgürce denetlenmez, görüş ve düşünüşlerini yasaların izin verdiği davranışlarla ortaya koymazlarsa, biz bu demokrasilere yaşayan demokrasiler gözüyle bakamayız. Türkiye'de asgari ücretler ve fiyatlar hakkında görüş bildirmek sadece işveren kuruluşlarının başkanlarına ve onlarla aynı renk elbise giyen Türk-İş Genel Başkanına tanınmış tek yanlı bir hak değildir. Çalışarak ve üreterek, ya da çocuk yetiştirerek toplumun var olmasına katkıda bulunan her kadının ve bunların kuracakları örgütlerin gidişatı etkileme ve bunun için demokratik haklarını kullanma yetkileri vardır.

Bu yetki bir noktada görev haline gelmekte ve bu görev yapılmazsa yönetim aksamaktadır. Bir ülkeyi ve bir toplumu yönetme durumunda olan siyasal grupların, toplumun nabzının atmasını istemeleri kendilerini iktidara getiren demokratik düzenin gereğine uyarak bunu sağlamaları gerekir. Nabzı atmayan ölü bir toplumun yöneticisi olmak, rahat bir iş olsa da itibarlı bir durum olarak kabul edilemez. Biz büyük kentlerde iddialı isimler altında kurulup, havanda su döğmekten öteye birşey yapmayan, yabancı elçiliklerde kermesler ve çaylar düzenlemekle yetinen burjuva kadın kuruluşlarını, demokratik düzenin tam olarak uygulanması ve kadın hakları bin yana politik, ekonomik, sosyal ve ekolojik gelişmelerin denetimi için yeterli bulamıyor, canlı ve etkileyici kuruluşların devreye girmeleri gerektiğine inanıyoruz.

Bu İşi Kim Yapar ?

Yüzyıllar boyu en yakınları, önce ana ve babası, daha sonra kocam diye dört elle sarıldığı eşi tarafından ezilip şartlandırılmış, insan ve vatandaş olmasının doğal sonucu olarak sahip olduğu hakları gereğince kullanamamış, en yüce kadın olan Anadolu kadını, işçi kadınlar ve işçi eşleri, 1000 lira gelirle bir evi geçindirip, dört çocuğunu bu topluma yüksek öğrenimini tamamlamış vatansever gençler olarak hediye etme üstünlüğü göstermiş Anadolu anası artık örgütlenmeli, demokratik haklarını eksiksiz kullanarak yönetimi denetlemelidir. Başka ülkelerde yol gösterici görevi çok zaman işçi sendikaları yapıyorlar. İsrail'de bir işçi kuruluşu olan HISTADRUT, bütün çalışan kadınları ve ev kadınlarını üyeliğe kabul ederek, hem kendisi güçlenmiş ve hem de kadın haklarının savunucusu olmuştur. Fransa'da durumun aynı olduğunu son olaylar dolayısıyle bir daha görüyoruz. Elçiliklerde parti düzenlemenin ve her partide ayrı renk bir elbise giyerek dedikodu sütunlarının değişmez kişileri haline dönüşenlerin, et fiyatları, tereyağı ithali, ekmek somunlarının giderek küçülmesi gibi sorunlarla ilişki kuramayacaklarını, bunun için sokaklara dökülmeyeceklerini biliyoruz. Onların Fransız kadınından öğrendikleri tek şey, defilelerde tanığı oldukları moda akımlarını taklit etmekten ibarettir. Şüphesiz bildiklerini yapmakta özgürdürler. Fakat milyonlarca kadının sorunu onların sorunlarına hiç benzemiyor. Halktan yana

Devamı Sayfa 15'de

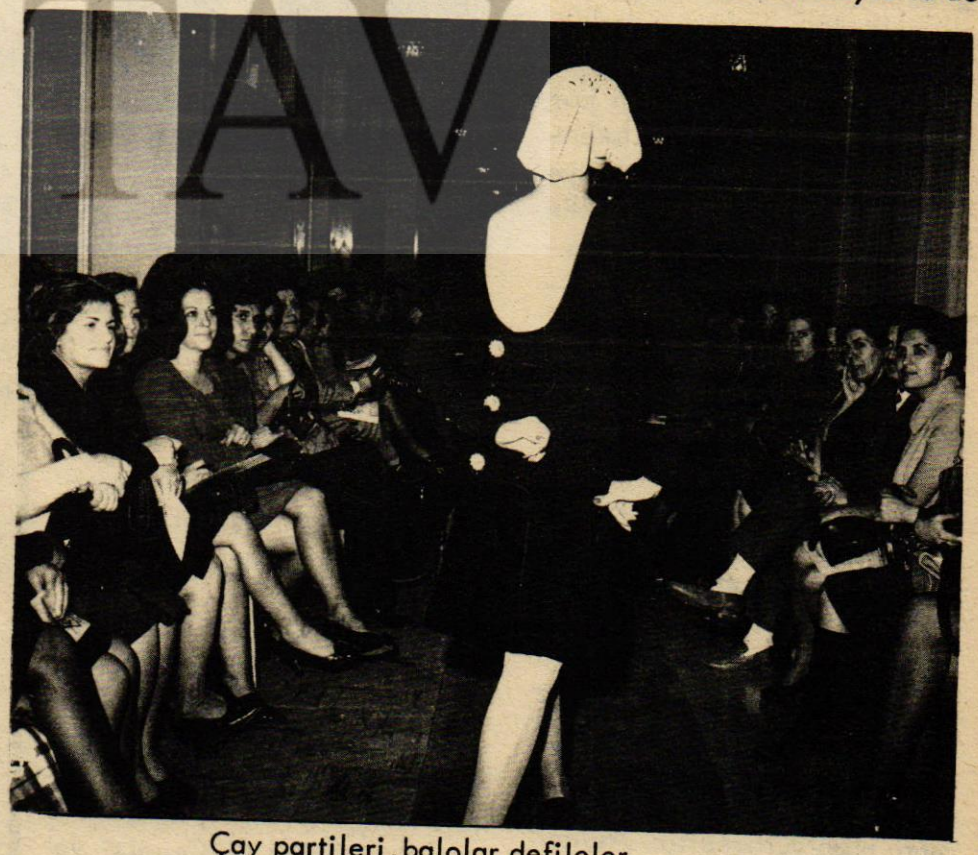

Çay partileri, balolar defileler...
İŞTE BİZİM KADINLARIMIZ!...

İskenderun Şube Kongremiz yapıldı, H.Deletioğlu başkan

HAŞİM DELETİOĞLU

M.SIĞAN: "ÇIKARLARININ KAYNAĞI KESİLENLER, BAŞKA YOLLARA SAPMAKTADIRLAR»

Sendikamız İskendurun Şube Genel Kurulu 17 Mart 1974 pazar günü yapılmış ve Haşim Deletioğlu yeniden Şube Başkanlığına getirilmiştir.

Gündem gereğince Divan için seçim yapılmış ve Sendikamız Genel Başkan Vekillerinden Mustafa Sığan Divan Başkanlığına, Adana Şube Başkanı Niyazi Yücesu ve Gaziantep Şube Mali Sekreteri Ökkeş İlbaylı Başkan Vekilliklerine, Fatma Döner ve Nahide Yetimoğlu katipliklere oybirliği ile seçilmişlerdir. Divan seçiminden sonra iki dakikalık saygı duruşu yapılmış, daha sonra konuklar delegelere tanıtılmıştır.

Faaliyet ve hesap raporlarının Şube Başkanı Haşim Deletioğlu tarafından okunmasından sonra, eleştirilere geçilmiş ve Şerif Dalar, Bekir Coşkun, Derviş Parlar, Mahmut İraz, Ali Cengiz ve Memduh Tartıcı raporlar üzerindeki görüşlerini açıklamışlardır.

Şube Başkanı Deletioğlu, konuşmacıların tereddütlerini gideren konuşma ile eleştirileri cevaplandırmış ve teşşekür etmiştir.

Daha sonra konukların konuşmalarına geçilmiş ve İskenderun Belediye Başkanı kürsüye gelerek delegelere hitaben yaptığı konuşmada, işçi haklarını en iyi şekilde değerlendireceğini söylemiştir.

Belediye Başkanının konuşmasından sonra İskenderun Şube hukuk müşaviri Oğuz Yazıcıoğlu, Adana Şube Başkanı Niyazi Yücesu ve Türk-İş 4. Bölge temsilcisi Halil Yener söz alarak çeşitli konulardaki görüşlerini belirtmişlerdir.

Niyazi Yücesu, İşkolları yönetmeliğinde yapılan değişiklikten sonra koparılan yaygaralara dikkati çekerek, Türk-İş'i eleştirmiş ve Türk-İş'in memuru olan Burhanettin Asutay'ın ikinci kuruluşlara yardımcı olduğunu söyleyerek, bu tutumu yermiştir.

MUSTAFA SIĞAN'IN KONŞUMASI

Son konuşmayı yapan Sendikamız Genel Başkan Vekillerinden Mustafa Sığan, Türk-İş'in özellikle son zamanlardaki tutumunu eleştirmiş ve sarı sendikaların korunduğuna dikkati çekmiştir. Sığan, İşkolları yönetmeliğinde yapılan değişikliğin yerinde bir karar olduğunu söyleyerek, bu kararın karşısına çıkanların, çıkarlarının menbai kesildiğinden hırçınlaştıklarını ve bu hırçınlık içinde etrafa çamur atmaya çalıştıklarını konuşmalarına ekleyerek, bu yılın toplu sözleşme yılı olduğunu ve Genel-İş olarak üyelerimize günün koşullarının gerektirdiği biçimde hak alınması yolundaki hazırlıkların tamamlandığını belirten Sığan, konuşmasını bitirmiştir.

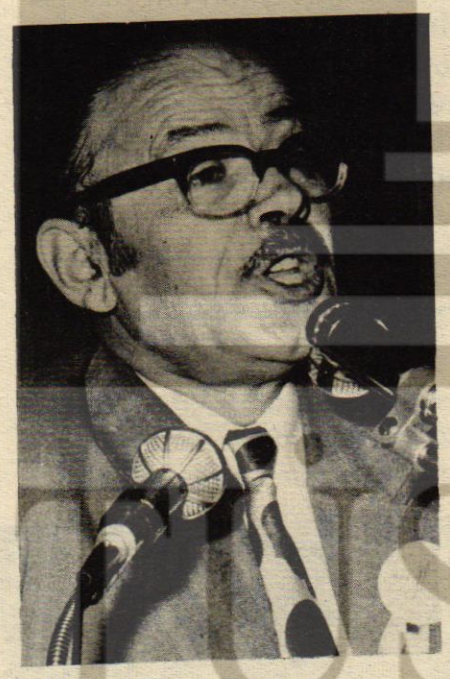

Mustafa Sığan'ın konuşmasından sonra gündem gereğince seçimlere geçilmiştir.

SEÇİMLER

Genel Kurulun son bölümünde seçimler için oylama yapılmış ve Haşim Deletioğlu'nun yeniden başkanlığa getirildiği görülmüştür.

Yönetim Kurulu Fahrettin Güven, Besin Kınay, Hasan Toprak, İhsan Yapar, Mehmet Gözen ve Halit Öztanır' dan oluşurken, yedekliklere de Mustafa Ateş, Ali Abacı, İsa Güvercin, Zeki Dalar, Ali Cengiz ve Mehmet Tekerek seçilmişlerdir.

Devamı Sayfa 15'de

Üç ilde 60 bin kişi işçi sayılmak için dava açtı

Personel kanunu kapsamındaki memurlardan bedenen çalışmakta olanların, işçilere ödenen yılda iki maaş ikramiyeyi almalarını sağlamak üzere, iş mahkemelerinde onbinlerce dava açılmıştır. Karara bağlanan davalarla, "Bedenen çalışmaları, fikri çalışmalarına galip" nitelikteki memurlar, personel kanununun çıkışından bu yana birikmiş ikramiyeleri almaya hak kazanmaktadırlar.

Daha önce bir mahkemenin verdiği kararı onaylamış olan yargıtayın birbirini izleyen yeni kararlarıda onaylaması halinde hazinenin ödeyeceği paranın 1.5 milyar lirayı aşacağı hesaplanmıştır. Ancak yargıtayin memur statüsünde olanların, işçi ikramiyelerin-den yararlanamayacakları yolunda alacağı karar dava açan memurların hazineye toplam olarak 40 milyon lira civarında vekalet ödemelerine sebep olacaktır.

Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük illerde açılmış olan dava sayısının şu ana kadar 60 bini bulduğu ve iş mahkemelerine her gün bu konu ile ilgili yüzlerce dava dilekçesinin verildigi yetkililerce belirtilmektedir.

Maliye Bakanı Deniz Baykal, bu konuyla ilgili bir rapor hazırlattığını ve meseleyi inceletmekte olduğunu söylemiştir.

KİMLER YARARLANIYOR?

Personel kanunu kapsamında mahkeme kararıyla ikramiye almaya hak kazanan memurlar, kanunda yer alan tarifiyle, "Bedenen çalışmaları, fikri çalışmalarına galip olanlar"dır.

Odacı, Kapıcı ve Teknisyen, tesisatçı laborant, soför, telsizci, elektrikci, daktilo, evrak dağıtıcısı, terzi, berber, hemşire, eczacı kalfası ve bunlara benzer işlerde çalışan memurlar dava açabilmektedir.

Kanunda belirtildiği üzere, "Devlet veya diğer kamu tüzel kişilerince yürütülen hizmetlerde, yahut iktisadi devlet teşekküllerı ile müesseseleri ve iştiraklerinde veya özel kanunlarla kurulmuş kurum, müessese ve işyerinde bedenen çalışmakta olan memurların sayısının 200 bini aştığı saptanmıştır.

HUKUKİ DURUM

Açılmakta olan davalar, bir iş mahkemesi tarafından verilen ve Yargıtay'ca onaylanmış emsal karara dayanmaktadır.

1970 yılında Sendikalar Kanunu değiştirildiği sırada, yasaya devlet hizmetinde çalışanlardan, bedeni çalışmaları fikri çalışmalarına galip olan kimseler hakkındaki iş kanunlarının uygulaya-cağı hükmü konulmuştur. Aynı yasa, bu durumdaki bir kimsenin emekli sandığına tabi olsa da iş kanunlarından yaralanması öngörmektedir.

İŞÇİ-İŞVEREN İLİŞKİLERİ

İŞÇİ İŞVERENDEN GÜNÜN KOŞULLARININ GEREKTİRDİĞİ ŞEKİLDE, İNSAN GİBİ YAŞAYABİLMESİNİ SAĞLAMAK GAYESİ İLE, ÜCRET AYARLAMASININ ADİL BİR BİÇİMDE YAPILMASINI İSTER. İŞÇİ, İŞVERENDEN İNSANCA OTURABİLMESİNİ TEMİN ETMEK İÇİN, EMEKTEN DAHA YÜCE BİR DEĞER OLMADIĞINI DA BİLEREK, SARFETTİĞİ O EMEĞİN, ALINTERİNİN KARŞILIĞINI TAM OLARAK İSTER...

Hasan MERT

İnsan vücudunun kısımlarından herhangi birisinin çalıştırılması, o insanın işe konması demektir. İş, insanın bütün kişiliğini kapsar. İnsan yaradılışının gereği olarak, hayatın bir anlam kazanması ve hayatını devam ettirmesi için insanın çalışması zorunludur. Bu çalışmalarıyla insan, hayatını, mevkiini, sanatını kazanmakta, yolunu çizmektedir. İnsanın bir parçasının değil de tümünün işe konması; insangücüne ait başarının yükseltilmesi, daha çok iş görme kapasitesini koruması ile ekonomik gücün arttırılması ve ekonomik başarıya erişilmesi olanaklarının en büyük nedenidir.

İnsanı bir bütün olarak işe konmuş kabul edersek, diğer üretim etmenleri içinde en verimli, en yönlü ve en zengin olanıdır.

Kuruluşun işini yürütmekle sorumlu organlar işçiden ne isterler; işçi, insan, kişilik ve vatandaş olarak yürütme organlarından ne ister? Bunu şöyle açıklayabiliriz: Kuruluş bir yandan sermayeye kazanç sağlamak, diğer yandan işçilerin hayatlarını kazanmaları için kaynak olmak zorundadır. Ücret bir taraf için masraf iken diğer taraf için kazanç olmaktadır.

YANLIŞ TUTUMLAR

Kuruluş kazancını düşünürken, işçinin de hayatını kazanmasını sağlamak zorunda olduğundan, ücret organizasyonunu iyi yapmalı ve sosyal adalet ilkelerini göz önünde bulundurmalıdır. Eğer kuruluş işçiden iş bekliyorsa – ki öyle olması gerekir- işçinin hakkını tüm olarak vermelidir. İşçi aldığı ücretle geçimini normal düzeyde sürdüremez ve sabah evden işine gitmek üzere çıktığında, akşam çocuklarına getireceği ihtiyaç maddelerini garanti olarak göremiyorsa, o işçiden işini noksansız yapması beklenemez. O halde kuruluş, işçinin geçimini sağlayabileceği ücreti vermek zorunluluğunu hissetmelidir. Aksi halde verim düşmüş olur. " Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez" sözü bu düşüncemizin yerinde olduğunu göstermektedir.

Bizdeki ücret ayarlaması çoğu kuruluşlarda bu anlayışın dışında kalmıştır. Az kişi ve az ücretle çok iş yapmak zihniyeti hakim kılınmıştır. Ekonomik başarıya ulaşılabilinmesi için çalışanların işyerindeki rahatı ve ücret durumu ön planda ele alınmalı ve bu ilke üzerinden hareket edilmelidir. Akşam evine dönen işçi, eğer çocuklarına ihtiyaçlarını normal ölçüler içerisinde götürebiliyorsa, işinde daha verimli çalışır. Böyle olunca da hem işverenin verimlilikten dolayı kazancı artar, hem de geçim derdini düşünmeyen işçi daha bir şevkle çalışır. İşte o zaman ekonomik başarıya erişilme olanakları yaratılmış, ondan da öte sabitleşmiş olur.

İŞÇİYİ KORKUTARAK, TEHDİT EDEREK ÇALIŞTIRMA ZAMANI GEÇMİŞTİR

İnsanların iş yapma kapasiteleri vardır. Her işçi, her verilen işi tam olarak yapamayabilir. Onun için de işçilerin neleri en iyi şekilde, neleri en kötü şekilde yapabileceği, yetenekli olacağı işlerin sınırlarının saptanması gerekir. Bu da çok iyi bir örgütlenme ile mümkündür. İşçi, diyer üretim etmenlerine kıyasla (makinalar) birçok özel nitelikler taşır, eşgüdümleme, bütünleştirme faaliyetlerinde bulunur, karar verir ve düşünür. Bu yönleriyle diğer üretim etmenlerinden üstünlüğü tartışmasız bilinen insanın, fiziksel güç ile el hünerinde; ışık, ses, ısı gibi durumların fark edilmesinde makinadan geri olduğu da bir gerçektir.

İşveren, işi düzenlediği zaman insanın sosyal bir yaratık olduğunu düşünmeli ve onun kişiliğini göz önünde bulundurmalıdır. İnsan üretim etmeni olarak kullanılabilir, ama kişi olarak kullanılması kendi isteğine bağlıdır. İnsanın çalışıp çalışmama isteği kendisi tarafından belirlenir. Oysa makinada durum bunun tam tersidir, insanın isteği üzerine çalıştırılır veya durdurulur. İnsan, iş istendiği zaman kendi isteği varsa veya çalışmasına engel teşkil edebilecek durum yoksa çalışır. İnsan ile makinayı bir yerde farksız görebiliriz. İnsan aç olduğu, ihtiyaç hissettiği halde bu ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda ise, bunları düşünmekten verimli olamaz. Makina da aç olduğu zaman veya herhangi bir arızası bulunduğu zaman çalışamaz ve ya da verimli olamaz. Artık işçiyi korkutarak, tehdit ederek çalıştırma zamanı geçmiştir. Zamanımızda işçinin çalışma arzusunu arttıracak birşeyler bulmak zorunluluğu vardır. Ve bu zorunluluk da yukarda da belirtildiği gibi önce işçinin karnının doyurulması ve geçimini sağlayabilme imkanlarının varilmesidir.

İŞÇİYİ MAKİNA DEĞİL, MAKİNAYI İŞÇİ ÇALIŞTIRIR

Gerek miktar, gerekse kalite bakımından esas itibariyle makinaya bağlı bir üretimde bile işçi yine önemli rol oynamaktadır. Bazı işler makina tarafından yapılmaktadır günümüzde. Ancak bu makinalar insan tarafından çalıştırılmakta, makina insanı çalıştırmamaktadır. Üretim gittikçe daha modern yöntemlerle yürütüldüğünden, tek bir işçinin işini aksatması bütün işletmeyi aksatmaktadır.

Bir insan grubu tarafından yapılan işlerde grubun iyi çalışması için içindekiler arasında her bakımdan gerekli dengenin kurulması gerekir. Kurulan örgüt, çalışan her işçinin var olan fiziksel ve zihinsel gücüyle insiyatifini, sorumluluğunu, grup gücüne en çok katkıda bulunmasını sağlamalıdır. Bu özellik çoğu hatlarda yoktur. Hattın herhangi bir noktasında bir işçi her bakımdan desteklenmişse, bunun rehaveti içinde hızlı çalışabilir ve kendinden sonrakini, bazı noktalarda desteksiz kalmış veya bırakılmış olan işçiyi de hızlı çalışmaya zorlayabilir, farkında olarak veya olmayarak. Halbuki işçinin kendi gücünün üzerinde zorlanması tamamen yınlıştır ve işlerin aksamasına, bu nedenle de verimin düşmesine neden olur.

İŞVERENİN İŞÇİDEN İSTEKLERİ

İşveren, işçiden, amaçlarını, kendine amaç edinmesini ve çabalarını ona göre ayarlamasını istemektedir. İşveren, işçiden normal çalışmasından fazlasını beklemekte, işe candan bağlılığını istemektedir. İnsan yaradılışının gereği olarak kendisinden daha fazla iş yapma istendiği zaman, eğer ücret ve istenen işin uygunluğu bağdaşıyorsa olumlu şekilde tepki göstermiş ve üretim gücünü arttırmıştır.

İşveren, işçiden ikinci olarak değişiklikleri olumlu karşılamasını ister. Yenilikler kuruluşların kaçınılmaz görevidir. Bu yenilikler ise işçide, işin alışkanlıklarını, grup ilişkilerinin değişimini zorunlu kılmaktadır. İnsan değişmek ihtiyacını duyar; fakat bu değişim sınırlıdır. Bu durumda da işveren sorunlara çare bulmak için eğitim seminerleri düzenlemek zorundadır. Aksi halde yenilikler işçiler tarafından kavranmaz veya uzun zaman alır, ki bu da verimin düşmesine sebep olur. İşçi yeniliklere karşı çıkmaz, ancak yapılacak yeniliklerin önceden hazırlanması gerekir. Yapılması istenilen yenilik işçiye mantıklı gelmeli, daha iyi olduğunu görmeli, güvenlik duygusunu sarsmamalıdır.

İŞÇİ İŞVERENDEN NELER İSTER ?

İşçi herşeyden önce tam bir insan olarak kişiliği ve vatandaşlığı ile kendine değer verilmesini, işinin anlamlı olmasını ve kendinin ciddiye alınmasını, yönetimin, örgütün işin daha iyisini çıkaracak şekilde yürütülmesini ister. İşçi, işverenden günün koşullarının gerektirdiği biçimde, insan gibi yaşayabilmesini sağlamak gayesi ile, ücret ayarlamasının adil bir biçimde yapılmasını ister. İşçi, işverenden insanca oturabilmesini temin etmek için, emekten daha yüce bir değer olmadığını da bilerek, sarfettiği o emeğin, alınterinin karşılığını tam olarak ister...

Kaynak : Verimlilik Dergisi- I Ekim, Aralık 1973

Sarı Sendikacılık

Sendika, Fransızca bir kelimedir. Çok klasikleşmiş tarifiyle sendika, "İşgücü satanlarla işgücü alanların birbirlerine karşı kendi çıkarlarını korumak için kurdukları örgüt" demektir.

Sarı sendikacı "İşverenlerin emrinde ve hizmetinde sahte sendikacı"dır. Görevi işçi haklarını kişisel çıkarı karşılığı patrona satmaktır.

Daha kestirme ve açık deyimiyle sarı sendikacı işçiye ihanet eden kişidir.

Ülkemizde ise sarı sendikacılar, tahmin ve tasavvur edilebileceğin çok daha yukarılarındadır.

1946'lardan bu yana girişilen çok partili demokrasi denemesiyle yaşıt olan Türk sendikacılık hareketi içinde, haysiyetli, şerefli nice sendikacı yetişirken, maalesef, bunların yanı sıra, tıpkı bir tarlada yetişen ayrık otları gibi sarı sendikacılar da boy atıp gitmiştir.

"İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz" sloaganlarıyla şartlandırılmış bir toplumda, sendikacılık elbette ki birden bire olanca gürlüğü ve verimliliği ile ortaya çıkamazdı. Nitekim, uzun yıllar Türkiye'de sendikacılık hareketleri emeklemekten öteye sürünmüş durmuştur.

Ancak 1960 yılı 27 Mayıs deviriminden ve Kurucu Meclis'in hazırladığı yeni Anayasadan sonradır ki, Türk Sendikacılık hareketi ciddi bir anlam kazanmıştır.

27Mayıs Anayasasından sonradır ki sanayileşme sürecine giren Türkiye'de sınıfların varlıkları belirginlik kazanmış, karşıtların mücadelesi etkin bir biçimde toplumda süregelir olmuştur.

1970'lerden bu yana ise Türkiye'de bir tarafta işçi sınıfı, karşı tarafta sanayi burjuvazisi, üretim içindeki paylarının üleşilmesi kavgasını vermektedirler. Bu kavganın önündeki artık-değerse egemen olma çabaları ne var ki, işçi sınıfı açısından henüz yeterince etkin olabilecek bir siyasi niteliğe bürünmemiştir.

Günümüz Türkiyesinde işçi sınıfının, siyasi bilinç açısından yeterliliğin çok altında olmasına karşın, sanayileşme süreci içinde nitelik ve nicelik açısından geliştiği ve hatta hızlı bir şekilde geliştiği görülmektedir. Üretici ve özünde devrimci yapıya sahip işçi sınıfı, herşeye karşın gene de toplumu belirleyen güçlerden biri olarak sınıflararası mücadelede sanayi burjuvazisinin karşısında yerini aldığını son seçimlerde bir belirli ölçüde göstermiştir.

Ülekemizde egemen olan üretim tarzı kapitalizmdir. Kapitalist üretim ilişkisi içinde sanayileşme olgusuyla birlikte emek-sermaye çelişkisi ön sıraya çıkmıştır. Bunun doğal sonucunda da sözde kalkınmak için seçilen kapitalist sistemin varoluş gereğince burjuvazi, üretimdeki artık değere hakim olmuş ve giderek güçlenmiştir. Öte yandan sistemin kendi için-deki çelişkisi olan işçi sınıfının nicel ve nitel büyümesini önleyememiş ve emek sahibi işçiler, sermaye sahibi burjuvazi karşısında ağırlığı olan bir güç haline gelmiştir.

İşte, günümüz Türkiyesinin yarınını belirleyecek sınıflar, işçi sınıfı ve sanayi burjuvazisidir.

Her geçen gün ağırlığını biraz daha hissettiren işçi sınıfı karşısında, burjuvazinin elini kolunu bağlayıp oturduğunu sanmaya imkan yoktur. En kaba hatlarıyla bir çıkar çatışması olan işçi-işveren ilişkilerinde, işçi sınıfı nasıl örgütlenmekteyse, işveren de aynı bilinç içinde ve daha geniş olanaklarla örgütlenmektedir.

Geniş ölçüde siyasal gücü de elinde tutan, yasaları hep nalıncı keseri hünerbazlığıyla kendi çıkarlarını yontacak türde çıkartmayı bilen kapitalist çevreler, geniş olanaklarıyla kendi aralarında örgütlenirken, elbette ki karşı kuruluşlar olan işçi sendikalarını da zayıflatmak, güçlendirmemek için ellerinden geleni ardlarına koymayacaklardır.

Nitekim, 1946'dan beri süregelen sendikal gelişmede, pıtırak gibi sarı sendikacının yetişmesi, işverenin bu çabaları-nın sonucudur.

Yıllar yılı bu ülkede, "pay ile sermaye el ele" sloganının geçerli olması, burjuva sınıfının başarılı taktiğinin bir sonucu olmuştur.

Nitekim, en büyük işçi örgütü olan Türk-iş'in yıllar yılı, "partilerüstü politika" diye tutturduğu davranış da, gerçekte burjuva sınıfının Türk-İş içinde ele geçirdiği Turuva Atlarının çığırtkanlığını yaptıkları ve işçi sınıfına yutturmaya çalıştıkları bir slogandır.

Hem işçi sınıfı örgütü olup hem de ülkemizde işçi sınıfı gerçeğine gözleri yummak gibi akıl almaz bir tutum ve davranışa sahip olmak garipliğini yıllardır sürdüren bir takım Türk-İş yöneticilerinin, açıkça sarı sendikacı olmakla suçlanma çizgisinin sınırlarına kadar gelmiş olması elbette ki boşuna değildir.

PERDE YIRTILINCA

Partilerüstü politika sloganıyla gerçekte, burjuvazinin temsilcisi partilerin ve politik güçlerin çığırtkanlığını yapmanın eş değerde olduğunu görmeme, görse bile anlamazdan gelme yolunda yıllardır sahnelenen oyunun, yurdumuzda yapılan son 14 Ekim 1973 seçimlerinden sonra, perde yırtıldığı için olanca açıklığıyla gözler önünne serilmesi ibret vericidir.

Partilerüstü politika sahtekarlığının ardında, uluslararası kapitalizmin oyuncağı durumuna düşürülmek istenen Türk İşçi Hareketi esefle belirtmek gerekir ki maalesef yıllar yılı, en üst kuruluşlar diye saygı ve bağlılık gösterilen konfederasyonlar eliyle çığırından çıkarılmıştır.

Bugün de bu hazin gidişin meyvaları toplanmaktadır.

Amacı, gericilik, yoksulluk, cehalet ve sefaletle mücadele, demokratik düzenin korunması, sosyal adaletin gerçekleşmesi ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılmasına hizmet gibi sendikacılık anlayışının yan amaçları olan, ilkeleri ise herşeyin başında "çalışmayı, toplumun temel değeri haline getirmek" diye saptanan Türk-İş, Sendikacılığın en ilkel koşullarına bile zaman zaman sırt çevirmekte bir beis görmemektedir.

Tüm işçilerin, tüm çalışanların ne bahasına olursa olsun örgütlenmesi, sendikalaşması, sendikalaşmanın değil iş kolları esolması, sendika sadiğine artmaması kuvvet doğar felsna kadar savunulne sahip çıkması kuruluş Türk-İş brinde bir takım çaluyorsa, bilinmelive amaçlara yürelmadığı içindir.

HASTALIĞIN

Bu, Türk-İş'in bünyesinden gelen ğın sonucu mudur de olsa bu işin de yapmakta yarar v

1950'lerden s dönemlerinin siyrınca asıl yörüngrılmış, Türk sendi tipi sendikacılık olarak uzak Batı kayı alır hale ge

İşte, Türk İşçi yozlaşması da bu lirginleşmiştir. Bu sonradır ki sarı Türk-İş bünyesinc icra-i faaliyet gc lamışlardır.

Bugün, Tekel lunda bir sendikaleri, bir rakı masa patronlarıyla kadyorlarsa, işçi sınıfnı inkar edip işveların sıvazlatıyo Türk-İş yöneticile tahtında, aynı iş krinde gerçek işçi rumunda sendikalni yeni sendikalayorsa, bilinmelidir bunlar, tohumları mış sarı sendikacınının günümüzdeki ridir.

İş Kolları yö Türk-İş'e üye bir nın vaktiyle partilar ve tutumlarla kını telafi için yc zeltmeye karşı, Tükarşı çıkılıyorsa b bu davranışın geri sendikacılık alışkmaktadır.

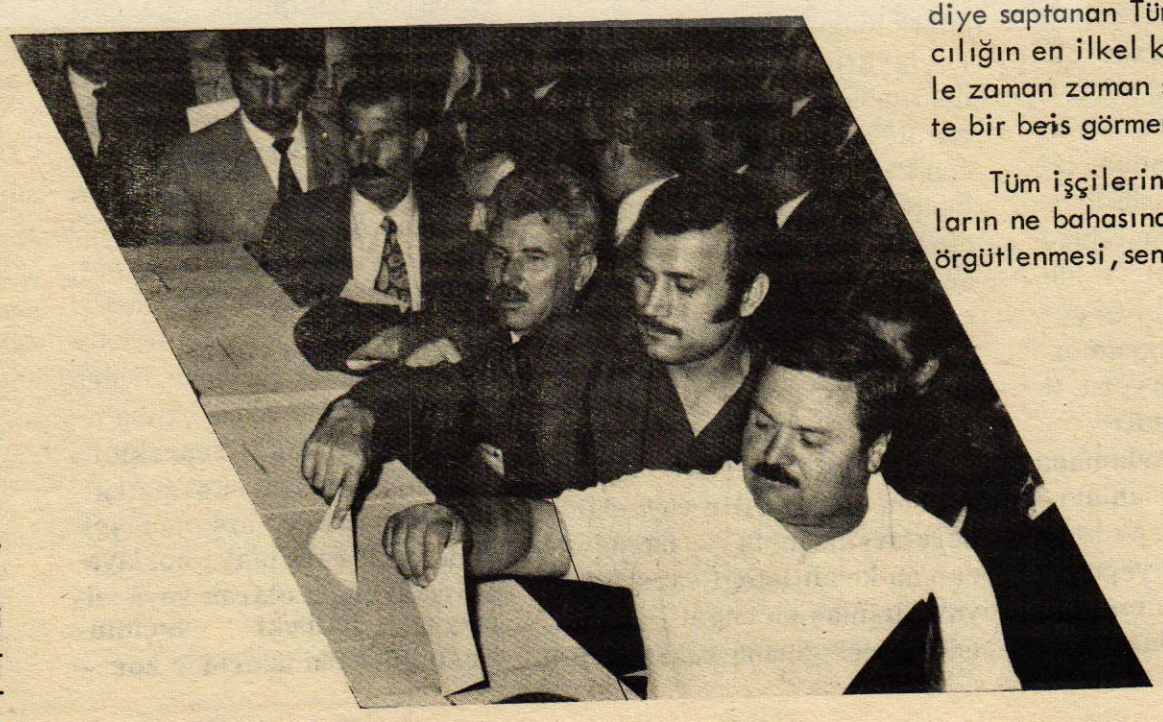

REFERANDUM'la önlenecektir

...da iş yerleri
...ası üzerine
...yısının alabil-
...ve birlikten
...efesinin sonu-
...nası görüşleri-
...gereken en üst
...ugün temelle-
...ıtırtılar duyu-
...dir ki bu ilke
...kten sahip çık-

...N NEDENİ

...kuruluşundan,
...n bir hastalı-
...? Bir an için
...muhasebesini
...ardır:

...onra Türk-İş,
...si iktidarla -
...esinden saptı-
...kacılığı, Batı
...yerine, örnek
...ı, yani Ameri-
...tirilmiştir.

...hareketinin
...noktada be-
...dönemden
...sendikacılar,
...le daha rahat
...stermeye baş-

...sanayii iş ko-
...nın yönetici -
...sının başında
...eh tokuşturu -
...ının çıkarları-
...renlere arka-
...rlarsa, bugün
...erinin bilgisi
...kolu ve yerle-
...temsilcisi du-
...ar varken, ye-
...r kurdurulu -
...r ki bütün
...vaktiyle atıl-
...lık oyunları -
...sergilenmele-

...netmeliğinde,
...milli sendika-
...zanca baskı -
...yenmiş hak-
...ılmış bir dü-
...irk-İş adına
...ilinmelidir ki
...sinde de sarı
...anlıkları yat-

Ana tüzüğünün 8. maddesi açıkça ortada dururken, Türk-İş yöneticileri, "Türk-İş tüzük, amaç ve ilkelerine uymayan, herhangi bir işkolunda kurulu üye kuruluşların birleşmesine engel olan veya bölmeye çalıştığı tesbit edilen kuruluş üyelikten çıkartılır" hükmünü unutur, GENEL-İŞ gibi yıllar yılı Türk işçi hareketi içinde başarıyla sınav vermiş bir sendikayı parçalamaya kalkışır, TES-İş gibi başka üye sendika ve federasyonları, bunların başlarındaki Genel-İş'e karşı kışkırtırsa bu davranışa verilecek tek bir ad vardır: Sarı sendikacılık...

NASIL ÖNLENİR ?

Günümüzde sarı sendikacılığı önlemenin yolu nedir?

Biraz da bu soruya cevap aramakta yarar var...

Sarı sendikacılık, sendikacılık hareketi içinde yok edilmesi, öldürülmesi gereken bir mikroptur.

Galiba günün şartları içinde bunun da en etkin yolu, herşeyden önce yetki sorununu çözecek referandum müessesesini kabul etmektir.

Yerel çapta sarı sendikacıların faaliyet göstermesinin belli başlı nedenlerinden biri, bir iş yerinde ya da kolunda sayısız sendika kurup, bunlar arasında yetki ihtilafı doğurmak ve böylece işverene karşı topyekün bir harekete girişilmesini önlemektir.

Nitekim, yeni Hükümetin, iş yerlerinde yetki ihtilafını çözmek için referandum müessesesini getirmek istemesine karşılık, burjuvazinin sözcüleri derhal karşı görüşlerini ortaya dökmüşlerdir:

Bunların ileri sürdükleri belli başlı itirazları şöyle özetlemek mümkündür:

"Her ne kadar işçinin hangi sendikaya üye olduğunun saptanması bakımından karşılaşılan güçlüklerin ve adaletsizliklerin ortadan kaldırılması bakımından referandum usulünün kabulü yararlı gibi gözüküyor ama, sendikalar, refarandumda olumlu sonuç alabilmek için işyerlerinde öylesine yoğun bir propaganda faaliyetine girecekleridir ki, işyerleri seçim meydanına dönecek, bu durum da üretimi aksatacaktır. İş disiplini de çalışma barışı da geniş ölçüde bozulacaktır.

Yetki uyuşmazlıklarının uzamasının, giderek işyerlerinde çalışma barışını bozacak bir havaya bürünmesinin asıl nedeni, bugünkü toplu sözleşme düzeni ve mevzuatıdır. Toplu sözleşme mevzuatı değiştiril — medikçe, bu olayların önüne geçilemeyecektir. İş yerlerini sendikaların rekabet alanı halinden kurtarmak için iş kolu seviyesinde toplu sözleşme imkanları hazırlanmalıdır."

Bize göre ise, referandum, Türkiye'de sarı sendikacılığın geniş ölçüde kökünü kazıyacak, giderek en üst kuruluşlara kadar sıçramış bu mikrobu yok edecek en etkili yollardan biridir.

Bir kere herşeyden önce referandum demokratiktir...

Bunun yanı sıra referandum, toplu sözleşme düzenine adalet ve sağlık getirecektir. Çeşitli yollardan yetki almış, su bulandıran sarı sendikalar ve sendikacılar bu yolla ortadan silinecektir. Referandum gerçek işçiyi temsil eden sendikaların ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

NASIL YAPILIR ?

Referandumun nasıl yapılması gerektiğine gelince:

Referandum gizli oy açık tasnif şeklinde yapılmalıdır. İşçiler bir yargıcın denetimi altında hangi sendikayı tercih ettiklerini her türlü baskı ve etkiden uzak olarak, gizli oylarıyla belirtmelidirler.

Ancak böylesine bir referandumdur ki, iş yeri ve hangi iş kolunda hangi sendikanın toplu sözleşme yetkisinin olduğunu sağlıkla ortaya çıkarabilir.

Türkiyede 1963 yılında çıkartılan 274 ve 275 sayılı yasalar, uygulanışları sırasında referandum yolu açık olmadığı için pek çok hukuki ihtilafa yol açmışlar, işçinin işçiye düşmesine sebeb olmuşlardır. Basiretsiz, içten pazarlıklı ve güven vermeyen bir takım sarı sendikacıların sürdüregeldikleri tutum, işçi sınıfının haklarını alma kavgasında çok kere yarar yerine zarar getirmiş, çalışanların en doğal hakları olan toplu sözleşme hakları çok kere ellerinden alınmış duruma gelinmiştir.

Aşağı yukarı onbir yıllık bir denemeden sonra, giderek daha çok bilinçlenen ve haklarına sahip çıkmasını bilen Türk İşçi sınıfı, nasılsa arasına sızmış sarı sendikacılardan ve sendikalardan kurtulma yolunda referandum hakkını elde ettiği anda büyük ölçüde kurtulmuş olacaktır ki, bu işçi sınıfının geleceği bakımından da kolay kolay yansımayacak bir aşama olacaktır.

Türk işçisine yetki ihtilafında referandum hakkının tanınması, sarı sendikacıların kökünü kazıyacak bir hak olacağı için de, Türk işçi hareketinin en üst kuruluşlarının en üst kademelerine kadar sıçramış sendikacıların da sonunu getirecek bu referandum yolunun açılması candan desteklenmelidir.

İŞKOLU SÖZLEŞMESİ HAZIRLIKLARIMIZ TAMAMLANDI

Ertan ANDAŞ: "GENEL-İŞ, toplu sözleşmelerden gücüne yaraşır bir başarı ile çıkacaktır,,

I972-I974 Dönemine ait işkolu toplu iş sözleşmeleri, sürenin bitiminde feshedilerek, I974-I976 Dönemi için yenilemek üzere uzun süredir devam eden hazırlıklarımız tamamlanmıştır.

Yapılacak yeni sözleşmede, son iki yıldır çeşitli nedenlerle yükselen hayat pahalılığı ve gelişen sosyal ihtiyaçlar dikkate alınmış tasarımız, üyelerimize geniş haklar sağlayacak biçimde düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeye, I972-I974 dönemi için sözleşmelerin bağıtlandığı günden itibaren başlanmış, süresi biten sözleşmede karşılaşılan uygulama güçlükleri ve yanlış yorumların doğurduğu ihtilaflar teker teker saptanarak, yenilenecek sözleşmede bu güçlüklerin yok edilmesi için her türlü tedbir ve hükümler getirilmiştir.

İş kolları yönetmenliğinin 34. ncü sırasında bulunan Genel İşler iş koluna dahil bütün belediyelerin tüm işyerlerinde çalışan 80 bin üyemiz, yapılacak işkolu toplu iş sözleşmesiyle geniş haklara, iş ve sosyal güvenliklere sahip olacaklardır. Ayrıca uzun yıllardır devam eden işçi-memur ayrımı ve bu nedenle meydana gelen anlaşmazlıklar, yeni sözleşmede hiç bir yorum ve yanlış uygulamaya meydan vermeyecek hükümlerle çözüme bağlanmış olacaktır.

Hazırlanan tasarımız, geçen dönemde olduğu gibi bu dönemde de geniş ve ilmi bir araştırma sonucu elde edilen gerçek bulgulardan oluşmaktadır. Üyelerimizin ekmek ve aşı kadar sosyal sorunları, eğitim ve iş güvenlikleri için titiz çalışmalar yapılmıştır. Ülkemizdeki fiyat artışları ve bunların ücretlere olan etkisi, illeri bölgelere ayırmak suretiyle saptanmış, bu arada istekleri - mizi gerçek bulgulara dayandırmak ve böylece haklılığımızı kanıtlayabilmek için, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün Aylık Bültenleri ile Mahalli Ticaret Odaları'nın fiyat göstergeleri gibi yayınlardan dikkatle incelenerek yararlanılmıştır.

Geçen sözleşme döneminde işkolumuzda sağladığımız ve diğer işkolları örnek olabilecek nitelikteki toplu sözleşme başarımızı bu dönemde de sürdürmek, hatta üyelerimizin sosyal yaşantılarını hakkı olduğu düzeye ulaştırmak amacımız olacaktır. Bu amaca varabilmek için Genel-İş'in günden güne artan gücüne ve birbirine bağlılığına olan güvenimiz kadar, geçen dönemde olduğu gibi bu dönemde de çalışanların mutluluğu için çaba gösteren, işçi - işveren ilişkilerinin en güzel örneğini vereceğimize inanıyoruz.

Üyelerimizin iş güvenliğinden, çocuğunun eğitimine, dinlenmesinden ve sağlığından emekliliğine, alın terinin bedelinden kıdemine kadar yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olan bütün sorunlarını kapsayan yeni sözleşmemizin görüşmelerine başlamak üzere, önümüzdeki günlerde işverenlere çağrı yapılacaktır.

İş kolları Yönetmeliğinin 34. ncü sıra numarasında bulunan GENEL İŞLER işkolundaki bütün belediyelerde görülen tüm hizmetleri ve bu hizmetlerde çalışan üyelerimizi kapsayacak işkolu toplu iş sözleşmesinden her çalışmasında mevzuat ve prensiplerinden ayrılmayan, yasalara saygılı üyelerine büyük güven duyan GENEL-İŞ, gücüne yarasır bir başarı ile çıkacaktır.

15 günün; içte ve dışta önemli OLAYLARI

Hafta tatili 1 Haziran'dan itibaren iki gün olacak...

Devlet Bakanı İsmail Hakkı Birler, cumartesi ve pazar olmak üzere hafta tatilini iki güne çıkarılması yolunda hükümetçe yapılan çalışmaların sürdürüldüğünü ve bu konudaki kanunun 31 mayıs 1974 tarihine kadar çıkarılmasına çalışılacağını bildirmiştir.

HAFTADA 40 SAAT

Birler, bu yeni düzenleme ile devlet memurlarının haftalık 39 saat olan çalışma sürelerinin de 40 saate çıkarılacağını açıklamıştır.

Devlet Bakanı Birler hafta tatilinin iki güne çıkarılması yolunda sürdürülen çalışmalara ilişkin olarak, elektrik enerjisi sorunu da dahil olmak üzere bu konuda çok yönlü çalışmalar yaptırdığını bildirmiş. Şunları söylemiştir:

ARAŞTIRMA YAPILIYOR

"Cumartesi günleri bütün daire ve kurumlarda verimli bir çalışma yoktur. Bu nedenle, haftada 39 saat olan çalışma süresini 40'a çıkarıp buna karşılık altı günlük çalışmayı beş güne indirmek istiyoruz. Konuyu aydınlatma, ısıtma ve taşıma açısından da incelettiriyorum. Bütün resmi daireler de ısınmayı ve aydınlanmayı bazı yerlerde taşımayı bile devlet yapmaktadır. Bu konular üzerinde araştırma ve çalışma yapılmasını istedim.

MEVSİMLERE GÖRE MESAİ SAATLERİ

Bunların sonuçlarına göre çalışmalara kesin bir yön verilecektir.

Birler, daha sonra, hafta tatilinin iki güne çıkarılmasına ilişkin çalışmalarda yaz ve kış aylar için mevsimlik uygulamalara gidilmesinin de öngörüldüğünü buna göre günde sekiz saat olarak tespit edilecek mesainin yaz günlerinde 08.00-12.00 ve 13.30-17.30, kış günlerinde ise 08.30-12 ve 13.30-17.30 arasında yapılmasının düşünüldüğünü söylemiştir.

Çalışma Bakanlığı açıkladı:

İşsiz kalarak Almanya'dan yurda dönenler 90 günlük süreyi, geçirirlerse oturma ve çalışma haklarını kaybedecek

Başbakanlık Basın Merkezi, yurt dışında çalışan Türk işçilerini ilgilendiren bir açıklama yapmıştır. Bu açıklamaya göre, 30 nisan tarihine kadar Federal Alman, vergi dairelerine başvuranlar, bu ülkede uygulanmaya başlanan "Vergi iadesi" sisteminden yararlanabileceklerdir. Açıklamada, işsiz kalarak, Almanya'daki istihdam krizinin sona ermesi ümidiyle yurda dönenlerin, 90 günlük süreyi geçirdikleri taktirde, Almanya'da oturma ve çalışma haklarını kaybedecekleri de hatırlatılmıştır. Bu durumda olanlar, Almanya'dan ayrılmalarının üzerinden 90 gün geçtiği takdirde, bu ülkede ikamet edemeyecek ve çalışamayacaklardır.

600 İŞÇİ GÜNDE 60 TON TUZ ÇIKARIYOR

Gülşehir ilçesine bağlı Tuzköy kasabasındaki sofra tuzu madenlerinde geceli gündüzlü çalışan 600 işçi, günde 60 ton sofra tuzu çıkarmaktadır.

İlgililer, ünlü düşünür, Hacı Bektaş-i Veli zamanından beri işletilen Tuzköy tuz ocaklarının tam kapasite ile çalıştırılması halinde, Türkiye'nin tuz ihtiyacını rahatlıkla karşılayabileceğini söylemişlerdir. Tekelin bir süre önce tuz fiyatlarına yaptığı zamma kadar zararına çalışan ocaklar, zam uygulamasından sonra kâra geçmiştir. 120 metre derinlikten çıkarılan ve Tekel İdaresi tarafından işletilen tuz yatakları çevresinde, Almanya'da bulunan işçiler de billur tuz imal edecek tesisler kurmak için teşebbüse geçmişlerdir.

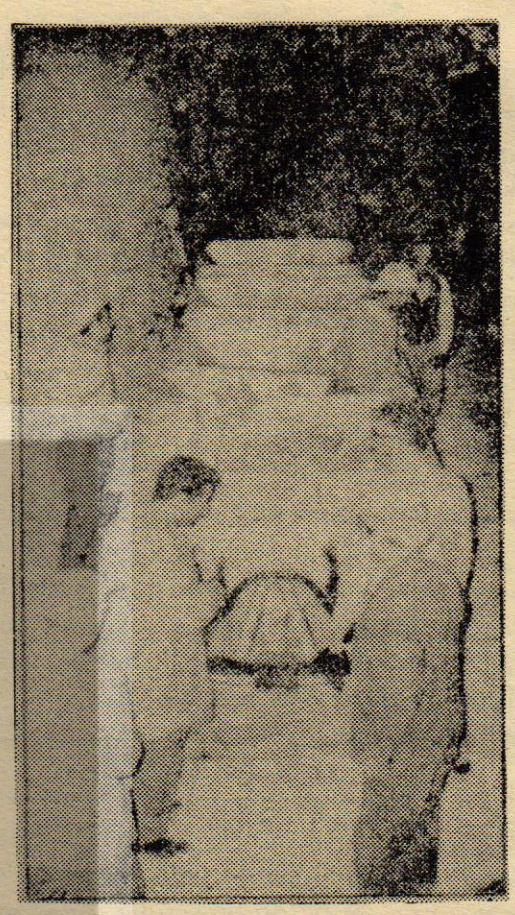

TUZKÖY ocaklarından günde 60 ton tuz çıkartılıyor. İlgililer, Hacı Bektaş-ı Veli zamanından beri ocakların işletildiğini ve tam kapasiteyle çalışması halinde bütün Türkiye'nin tuz ihtiyacının karşılanabileceğini söylemişlerdir.

Karısını sokak ortasında öldüren adam, polise giderek teslim oldu

Başkası ile yaşayan karısını sokak ortasında öldüren Denizlili Mustafa Çoban (32) polise giderek teslim olmuştur.

Beş yıl önce Münevver Çoban (29) ile evlenen Mustafa Çoban'ın daha sonra karısı ile arası bozulmuş ve genç çift ayrı yaşamaya başlamıştır. Münevver Çoban geçinebilmek için bir bankada çalışmaya başlamıştır.

Kısa zamanda kocasından ayrı kalan Münevver bu arada Mehmet Başkaya (45) adlı şahısla yaşamaya başlamış ve ondan bir de gayri meşru çocuğu olmuştur.

Karısının kendi nikâhı altında olduğu halde başkasıyle yaşadığını öğrenen Mustafa Çoban onları öldürmeye karar vermiş ve karısının çalıştığı bankanın önünde pusu kurmuştur. Evine dönmek üzere bankadan çıkan karısını Sırakapılar Mahallesi'nde Ubeydullah camii önünde kıstıran Mustafa Çoban tabancasını üzerine boşaltarak cansız yere sermiştir.

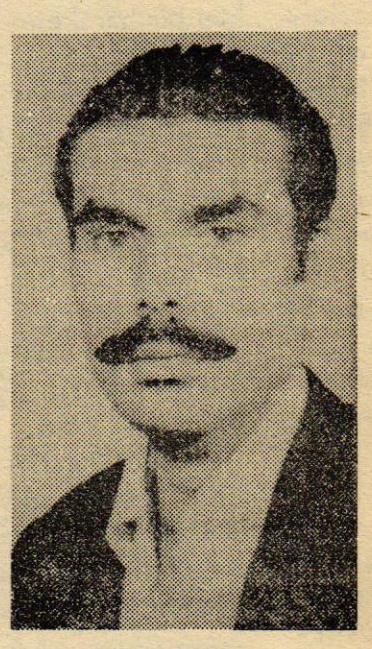

32 yaşındaki Katil Mustafa Çoban

MİTAŞ'ta çalışan 280 işçi Ecevit'e baş vurdu

-Çiftlik'teki MİTAŞ (Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.)' de çalışan 280 işçi, işverenin kendilerine karşı uyguladığı baskı ve şiddet hareketlerinin önlenmesi için Başbakan Bülent Ecevit'e baş vurmuşlardır.

İşçiler tarafından kaleme alınan ve Başbakan Bülent Ecevit'e sunulan mektupta, özellikle hükümetin işbaşına gelmesinden sonra, Fabrika Müdürü Necati Türkeri ve bazı adamlarının bir "Yıldırma ve sindirme politikası" uygulamağa başladıkları belirtilmekte, işverenin kendilerini, halen üyesi bulundukları sendikadan ayırarak, tamamen sarı hüviyette bir sendikaya üye olmağa zorladığı anlatılmaktadır.

Bu isteklere uymayan üç arkadaşları - nın işten atıldıklarını, sendika işyeri temsilcilerinden dördünün bir süre önce, üçünün de son günlerde tutuklandığını mektuplarında belirten MİTAŞ İşçileri, fabri - kanın iç ve dışının tamamen polis kontrolü altında olduğunu kaydederek şöyle demişlerdir:

"Sivil polisler hergün ifadelerimizi almakta, tutanaklara, verilen ifadelerin tamamen tersi beyanlar geçirilmektedir. Anlaşılıyor ki, hergün birkaç arkadaşımız ya tutuklanacak, ya da polis tarafından gözaltına alınacaktır."

İşveren ve adamlarının bu tutumlarının neden ileri geldiğini eleştiren işçiler, öncelikle sendika hürriyetlerinin kısıtlanmak istendiğini, fabrika yöneticilerinin, CHP — MSP koalisyon hükümetini zor durumda bırakmak ve İşçiler nezdinde gözden düşürmek düşüncesiyle hareket ettiklerini ileri sürmüşler, mektuplarını şöyle sonuçlandırmışlardır:

"İşçi kitlesi olarak, siz büyüğümüzün (ne ezilen, ne ezen, insanca hakça bir düzen) sloganınızı en iyi şekilde değerlendireceğinize olan sonsuz inancın içindeyiz. Bu, sadece MİTAŞ işçilerinin değil, topyekün Türk işçisinin inancıdır. Bu inanç içinde (uğradığımız haksızlıkların telâfi edileceği günler yakındır) diyoruz, inanıyoruz, güveniyoruz."

Haşhaş buketi verdiler

Afyonlu haşhaş ekicileri, haşhaş ekilmemesi için kendilerini ikna etmek üzere gelen Amerikalı parlamenter Dester Wolf'a eskiden kalma kurutulmuş bir haşhaş buketi verirken görüllüyorlar.

Afyonlular Amerikalı Milletvekillerine "Haşhaş ekimine başlıyacağız,, dediler

Bir süre önce haşhaş sorunuyla ilgili incelemeler yapmak üzere Türkiye'ye gelen ABD Temsilciler Meclisi Üyelerinden Dester Wolfe' ye Afyonlular bir haşhaş buketi vermişlerdir.

Haşhaş ekiminden Amerikan halkının büyük zarar gördüğünü ileri süren ve Afyondaki ekicileri ikna etmeye çalışan Amerikalı milletvekili aldığı cevap "Ekime başlayacağız" olmuştur. Afyonlu haşhaş ekicileri, geçimlerini bu yolla sağladıklarını söylemişler ve Amerikalı milletvekilini misafir olarak ağırlamışlardır.

Doktorlar Jack'ı kalbine masaj yapıp ağzına nefes vererek yaşattılar.

Bu bebek 13 defa öldü ve 13 defa dirildi

Normal vaktinden 6 hafta önce dünyaya gelen Jack Rutter adındaki bebek tam 13 kere ölmüş ve her seferinde doktorların yardımıyla yeniden hayata döndürülmüştür.

Küçük Jack Rutter oksijen çadırından sonra dünya şartlarına uymakta güçlük çekmekte ve en ufak bir harekette kalbi kendiliğinden durmaktadır. O zaman doktorlar bir yandan kalbe masaj yaparak, öte yandan ağzına nefes vererek çocuğu yaşatmayı başarmaktadırlar.

Jak Rutter'e evine dönmeye izin veren doktorlar çocuğun sıhhatinde tehlikeli günlerin geçtiğini bildirmişlerdir. 25 yaşındaki anne Mrs. June Rutter oğlunun ilk defa evine götürürken "Oğlumu cam arkasında seyretmek çok acı geldi. Şimdi onu doya doya bağrıma basmak ve kendi elimle büyütmek istiyorum" demiştir.

Selden mahsur kalan 43 işçi kurtarıldı

Misis'in Uc köyünde portakal keserken, bahçelerin etrafının Ceyhan nehrinden taşan sularla çevrilmesi sonucu mahsur kalan 43 işçiden 30'u olay yerine giden komando birlikleri tarafından kurtarılmıştır. Kabaran suların çekilmesini bekledikleri için gelmek istemeyen diğer 13 işçiye ise yiyecek götürülmüştür.

Daha sonra taşkın sırasında suların fazla kabarmasından çekinerek, etrafının sularla kaplanması ile ada görünümünü alan portakal bahçelerinden ayrılmak istemeyen, aileleri ile birlikte 13 işçi de, sabah eşyaları ile birlikte köylüler tarafından kurtarılmıştır. Nehir suyunun çekilme eğilimi göstermesine rağmen, aralıklarla devam eden yağmur yüzünden, portakal bahçeleri ve köylerin etrafı halen sularla çevrilidir.

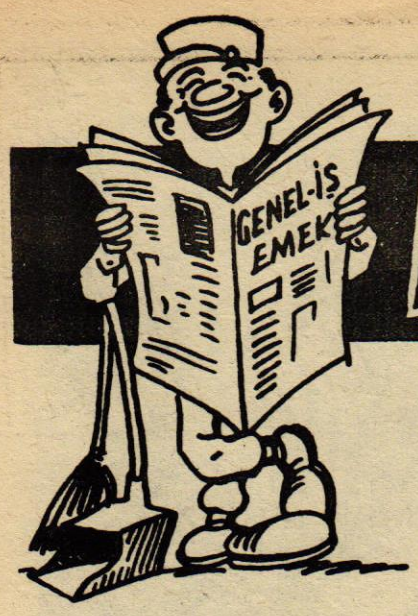

MİZAH ..!

Saf nöbetçi

Nöbetçi subayı, koğuş nöbetçisine:

— Albay gelirse beni derhal uyandır, diye tenbih etti ve uyudu.

Aradan kısa bir süre geçtikten sonra iki general aniden teftişe geldiler. Bu teftişi güçlükle toparlanarak atlatan nöbetçi subayı hırsla koğuş nöbetçi erini çağırarak:

— Ben sana beni uyandır demedim mi?... diye bağırdı.

Nöbetçi saf bir tavırla kendini savundu:

— Ama komutanım, albay gelmedi ki...

★

YAŞ MESELESİ

Bir gün Emniyet Komiserliği Kaleminde otururken, kimsesi olmayan, akli dengesi biraz zayıf 40 - 50 yaşlarında bir kadın şikâyete gelmişti.

İfadesini almak için kimliğini tesbit ediyordum. Sordum:

— Nerelisin?

— Şarkışla'lıyım.

— Baba adı?...

— Ahmet.

— Doğum yılınız nedir?

— Ben ne bileyim doğum yılını.

— O halde kaç yaşındasınız?

— Yaşımı da bilmiyorum.

— Pekiyi, insan yaşını bilmez mi?

— Polis bey nidecen yaşımı? 8-9 yaşlarında diye yaz bâri... demez mi?!.

★

Tecrübeli hizmetçi

Birçok sevgilileri olan güzel madam, yeni tuttuğu hizmetçiye:

— Dolgun bir aylık verdiğimi görüyorsun, dedi. Ama işin çok olacak, iyi çalışacaksın!

Tecrübeli ve pişkin hizmetçi kadın sordu:

— Günde kaç kere yatağı toplayacağım madam?

KASABALARIN ÖZELLİKLERİ

En üzüntülü kasaba: (OF)
Tabandaki kasaba: (BODRUM)
En gürültülü kasaba: (ÇAL)
Ehliyet kontrolu yapan kasaba: (VİZE)
Bileği sert kasaba: (TUNÇBİLEK)
Tahıl ölçülen kasaba: (MUCUR)
Hekimi fazla olan kasaba: (HEKİMHANI)
En karışık suyu olan kasaba: (BULANIK)
Her zaman kapalı olan kasaba: (PAZAR)
Pazarda beyleri olan kasaba: (BEYPAZARI)
Borcunu kapatan kasaba: (ÖDEMİŞ).

Bir deli kaçtı

Akıl hastanesinin gardiyanı, bir köylüye:

— Bizim hastaneden sizin köye doğru bir deli kaçtı, dedi. Acaba onu gördünüz mü?

Köylü cevap verdi:

— Bizim köyden her gün, arabalarını yüzün üstünde bir hızla süren birçok deli geçer. Sizinki ne çeşit bir deliydi?...

— Ufak tefek, zayıf ve yüz kilonun üstünde ağırlığı olan biriydi.

— O nasıl şey öyle? Ufak tefek ve zayıf olan birinin yüz kilo çekmesine imknâ var mı?...

Gardiyan sinirlenir gibi oldu:

— Canım, deli diyorum ya size!...

Onbeş milyon liralık kaçak Amerikan sigarası daha ele geçti.
— Gazeteler —

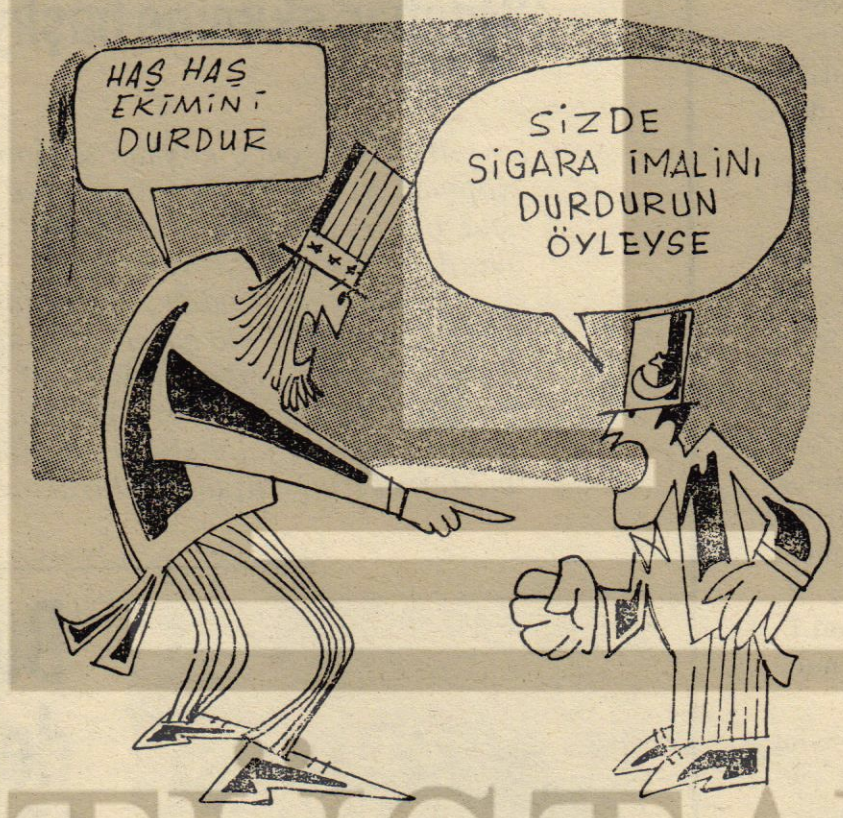

İkili anlaşma!

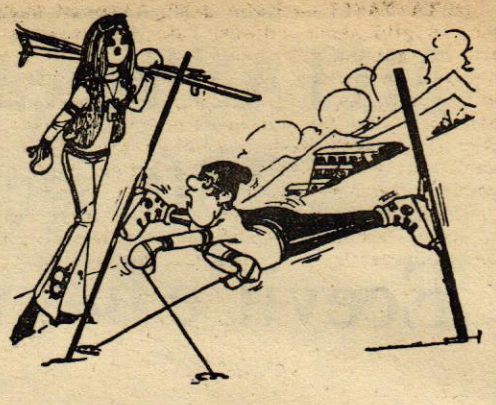

— Sana bir itirafım var... Ben kayak kaymasını bilmem!..

KÖPEKLERİ SALIVERMİŞLER

Köylü şehre girerken, üstüne köpekler saldırmış onları kovmak için kaldırım taşlarına sarılıp çıkaramayınca: — Burası ne tuhaf memleket, taşları bağlayıp köpekleri salıvermişler.

NE ALACAKMIŞ

Çok şişman biri sıcak bir yaz günü yorulunca bir bakkal dükkanının önünde boş br iskemle bulup oturmuş. Bakkal kendisini müşteri zannedince ne alacaksınız diye sormuş.

— Oğlum biraz nefes alacağım.

BUYUR DESİN DİYE

— Oğlum, bir arkadışını yemek yerken görürsen ne dersin?

— Afiyet olsun derim.

— Niçin böyle dersin?

— Beni görsün de buyur desin diye

YİYECEK DİŞ Mİ VAR?

Delikanlı yaşlı annesine sordu:

— Sana bir kutu lokummu alayım yoksa seni evlendireyim mi?

— İlahi oğlum, bende lokum yiyecek dişmi var.

GÖZLÜK TAKINIZ

Adamın biri hep her gece rüya gördüğünü fakat seçemediğini söylermiş. Yine bu halden bahsedince yanındakilerden biri şöyle demiş: — Öyle ise geceleri yatarken gözlük takınız.

BİLMİŞGİLLER AİLESİ

ORTA YAŞLI — Kalın kaşlı, kocaman başlı, sert bakışlı, su gibi akışlı, elbisesi nakışlı zarif adım atışlı, hayatta hiç gülmemiş, ezmemiş ezilmiş, bahçelerde gezilmiş, kabiliyeti ve güzelliği çok geç sezilmiş, üç koca eskitmiş, hafif bıyıklı, kıçı başı dolgun, kırkbeş yaşlarında, iki apartmanı olan bir dul madam, kendini mânen ve maddeten dolduracak haşin yaradılışlı bir mösyö ile izdivaç etmek istiyor ise, fikriyatında gayetlem ciddî olup saadet denizinde yüzmeye hazırdır.

Müracaat etmek isteyen bayların, birer resim ve ahvali halini terennüm eden vesikaları ilem Kevork Sandıkyan'a müracaatları... Matemli dul Hayganoş Sandıkyan

BEN KENDİM — Çok neşeli bir genç olup şehvetli bir erkek görünüşündeyim. Tavla ve pişpirik üzerine hain vaziyetlerim vardır. Keşlik ve dayılıkta namım yürümektedir. Çok hızlı kafa atıp, karate ve tekvando bilirim... Aradığım bayan arkadaşın hisleri yüksek ve karakter icabıyla kız oğlan kız olmasını tercih ederim...

Kazancım namütenahi olmamakla beraber günde bir yirmilik götürüyorum...

Samimî bir aile yuvası kurmak dümeni ile verdiğim bu ilândan başka mâna çıkarmak lâzım gelmez...

İstidatlı bayanların bizzat bana kendi hislerini dile getirmeleri şartıyla vâki olabilirim...

Asil kanlı bir erkek olduğumu belirtmekle şeref duyarım...

Not: İsminin baş harfi (A) olan bayanlar boşuna talep vermesin... Olmaz... Bitirim Namıyürür

AYDA — İkibin lira kazanan bir avukatım. Boyum biraz kısa ve kulaklarım büyük diye senelerdir bayanlardan red cevabı aldım. Bende aşağılık duygusu olmasından istifade ederek müvekkilimin o sırada evde bulunmadığını belirtir, şahitlerin dinlenmesi için duruşmanın 5.6.1975 tarihine bırakılmasını rica ederken, benimle evlenmek isteyen hanımların 2. Asliye Hukuk Mahkemesi salonunda bulunmaları rica olunur... Av. Hüsnü Usulüneuygun

BAŞARISIZ

Yeni yönetmeliğe göre zayıf terimi yerine başarısız kelimesini karnelere yazmıştık. Sınıfta çocukların karnelerini dağıtmadan önce durumu çocuklara açıklıyordum. Bu arada çocukların biri izin isteyerek:

— Öğretmenim, dedi, bu başarısız yerine, başağrısı yazılsa daha güzel olmaz mı?...

Delinin romanı

Tımarhanede bir deli, doktordan kendisine 365 adet kâğıt vermesini rica etti. Doktor hayretle sordu:

— Ne yapacaksın 365 adet kâğıdı?

— Bir roman yazacağım.

Doktor kâğıtları verdi. Ve deli yazmaya başladı. Aradan 365 gün geçtikten sonra:

— Romanım bitti, diyerek, yazdıklarını doktora uzattı.

Doktor okudu. Bütün sayfalar «Sol - Sağ» kelimeleri ile doluydu. Ve son sayfada «Kıta dur» yazılıydı.

Kılıbık

Son derece sıkılgan memur, bir gün patronunun odasına girerek titrek bir sesle:

— On senedir hizmetinizdeyim ve aylığıma hiç zam yapmadınız, dedi. Ufak bir şey yapamaz mısınız?...

Patron cevap verdi:

— Fakat dostum, üç senedir aylığınızı koyduğum zarfın içine elli frank fazla koyuyorum...

Memur başını eğerek mırıldandı:

— Affedersiniz, karım bana bundan hiç bahsetmedi.

Uzattın ama...
Lâstik
Ne kadar sıkıcısınız...
Sıkıntı
Seninki de hayat mı?...
Hayır Fotoroman
Cankurtaran yok mu!...
Yenikapı var
Ben masumum...
Suçlu
Bakıyorum gene daldın...
Denizaltı
Bu lâflarını duymamış olayım...
Sağır
Ben kimim biliyor musun?
Hüviyet
Sabrımı taşırma...
Baraj

NE DERMİŞ

Kaynanan tutulduğu hastalıktan çok fenalaşmış olduğunu görseniz ne yaparsın diye sormuşlar nekrenin biri demiş ki:

— Ertesi güne kadar beklerim iyi olursa geçmiş olsun, olmassa Allah rahmet eylesin derim.

SİZ EFENDİM

Ağzında dişi kalmamış olan öğretmen:

Dişli hayvanları öğrendik şimdi de dişsiz hayvanlardan bahsedeceğiz.

Bana bir isim söylermisiniz? diye sordu.

Ahmet (Dalgınlıkla) — Siz efendim.

TEŞEKKÜR EDERİM

Kurban arifesinde sıska, üstü başı bozukça delikanlı genç güzel kıza:

— Kurbanınız ben olayım dedi. Kız delikanlıyı tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra:

— Teşekkür ederim, ben daha yağlısını arıyorum.

— Şu bin liralığı bozar mısınız?..

BETERİN BETERİ

Bir mecliste sıra memura gelince:

— Ben, ayın birinden onuna kadar rakı, onundan yirmisine kadar sulu rakı, yirmisinden ayın birine kadar da rakılı su içerim.

— Ya maaşlar gecikirse?

— O zamna da rakı şişesinde su içerim.

— Senin vaziyetin gene iyi dostum.

— Benim mi iyi?

— Elbette senin iyi. Ben şişeyi de satmış bulunduğum için bardağın üzerine rakı diye yazıp, öyle içiyorum.

Erkek adam

O gün büroda memurlar arasında yaştan bahsediliyordu. Sıra şefe gelince otuzbeş yaşında olduğunu söyledi. Memurlardan biri:

— Nasıl olur, dedi, ben on sene önce buraya geldiğimde siz o zaman da otuzbeş yaşında olduğunuzu söylemiştiniz?...

Şef cevap verdi:

— Ben erkek adamımdır. Asla sözümden dönmem.

Sus payı

Büyük ve lüks bir otelin önünde kocaman bir otomobil durdu. İçinden inen çok genç ve güzel bir kadını orta yaşlı bir erkek izledi. Otel kapısını açan garson saygıyla onları içeri alırken bir şeyler bekler gibiydi. Elini cebine sokan erkek, garsonun eline ufak bir bahşiş sıkıştırınca, garson:

— Demek bu güzel kadın onun karısıymış!... diye mırıldandı.

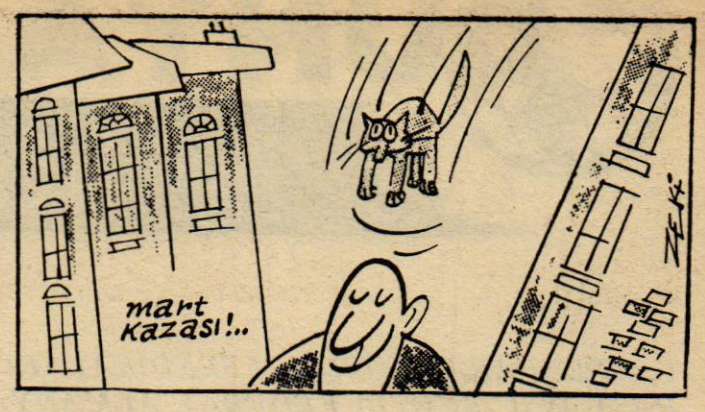

Kim daha akıllı?

İki deli akıl hastanesinin bahçesinde dolaşıyorlardı. Biri:

— Biz artık akıllandık, dedi. Haydi gel doktora söyleyelim de bizi hastaneden çıkarsın.

— İyi olur, diye diğeri cevap verdi. Sen git söyle, ben burada bekleyeyim.

— Olmaz, sen söyle.

— Hayır, sen söyle.

Sonunda birbirlerini denemeye, kim daha akıllı çıkarsa onun doktora gidip durumu bildirmesine karar verdiler.

Biri yerden ufak bir taş alarak avucunda sakladı ve:

— Bil bakalım avucumda ne var?

— Bir kaplan.

— Bunu saymıyorum, gördün!...

ARAMIZDA GEÇER

Adamın biri dükkancıya kalp para sürmüş sonradan işi anlayan dükkancı diğer bir alış verişte o da ona sürmüş adam «bu para kalp, geçmez» deyince dükkancı pekala ikimizin arasında geçer demiş.

KÖPEK KİMMİŞ

Diyojen sokakta yemek yerken orada toplananlar: Köpek köpek diye kızdırmağa başlamışlar. Diyojen bir ara sustuktan sonra:

— Köpek yemek yiyen adam mıdır yoksa onun etrafından toplananlar mıdır? demiş.

HAZİRANDA CEVAP VERİLİR

Paltosunu sımsıkı kavuşturup ellerine eldiven geçirmiş olan birine münasebetsizin biri saatin kaç olduğunu sormuş. Adam herifin yüzüne baktıktan sonra hırsla: Bu sorunun cevabı haziranda verilir demiş.

KOCANA SÖYLE

Kocasından dayak yiyen genç kadın iki gözü iki çeşme babasına şikayete geldi.

Babası genç kadına sert bir tokat aşk ettikten sonra şöyle dedi:

— Git o kocan olacak herife söyle, o benim kızımı döverse ben de onun karısını döverim .

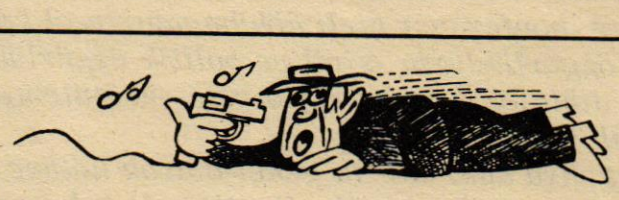

HOŞSOHBET KULÜP — Eski adamların ve birtakım suyu sıkılmış madamların akşamları devam ettiği, sadece edebiyat, şiir, mani ve hisli konuşmaların yapıldığı gayet nezih ve garsonları temiz pak bir kulüp olan Hoşsohbet Kulüpte kuvvetli muhabbet üzerine çalışmalar yapılır... Bilhassa aruz ve divan edebiyatından vecizeler ve şiirler sallanırken geçkin hanımlara uygun teklifler yapmak serbesttir.

Hayatını anlatanların çok hoşlandığı kulübün sahibi olan Vedii Hoşsohbet'ten gece ikiden sonra bayatiden gazeller söylenir...

Yeme, içme, dışarıya çıkma, portakal suyu sıkma, hesabı birbirinin üstüne yıkma dahil, bir kişi 500 liraya serbestçe çıkabilir... Kulüp azalara açık, fakat aza olmayanlara maalesef kapalıdır...

Eski teknelerden Şaziye Sırküpü bir beşliğe (Hicran yine mi hicran) şarkısını patlatarak geceye ayrı bir koku ve renk verir...

TÜSTAV

DÜNYADA İşçi hareketleri

ULUSLARARASI HÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (ICFTU) FEDERAL ALMANYA GENÇ SOSYALİSTLER DELEGASYONU KABUL ETTİ

Almanya sosyalist partisinin (SPD) yedi genç sosyalist üyesi Wolfgang Roth'un başkanlığında Brüksel'deki ICFTU genel merkezini ziyaret etmişlerdir. Bazı konularda yerinde incelemeler yapmak üzere Brüksel'e gelen heyet, ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN tarafından kabul edilmiştir. Heyet, Genel Sekreter Kersten'den kalkınmakta olan ülkelerin sorunları, enerji krizi, uluslararası şirketler ve bu sorunlarla ilgili olarak ICFTU'nun uluslararası faaliyetleri hakkında bilgi almıştır. Genç sosyalistler bu gezileri sırasında aynı zamanda Avrupa Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) ve Avrupa Metal İşçileri Federasyonu (EMF) yetkilileri ile de görüşmüşlerdir.

YUNANİSTAN SENDİKALAR KONSEYİ GELECEKTEKİ FAALİYETLERİNİ PLANLIYOR

Budan bir süre önce yapılan Yunanistan Demokratik sendikalar konseyi toplantısında, ülkenin karşı karşıya kaldığı son olaylar ve sendikal hareketin içinde bulunduğu bugünkü durum müzakere edilmiştir. Bu Konsey üyesi sendikaların milli merkezi Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu üyesidir. Konsey bu toplantısında askeri diktatoryaya karşı ve özgür sendikacılığın onarımı için gerekli yolları ve araçları ele almıştır.

Toplantıda alınan kararların en önemlilerinden bazıları şöyledir: 1974 yılı Ocak ayından itibaren aylık sendikal bir haber bülteninin yayınlanması; Konseyin genişletilmesi ve faaliyet alanlarının tesbiti için acele gerekli tedbirlerin alınması; ve işçi hareketinin güçlendirilmesini desteklemek amacı ile Demokratik sendikaların Liderlerini kapsayan bir toplantının 1974 yılında düzenlenmesi.

ULUSLARARASI HÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (ICFTU) VE DÜNYA İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (WCL) İSYANYA'DA 16 İSPANYOL SENDİKA LİDERİNİN TUTUKLANDIĞI AÇIKLADI

Gizli sendika teşkilatı üyesi olan onaltı İspanyol sendikacının tutuklanması üzerine Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve Dünya İş Sendikaları Konfederasyonu (WCL) İspanya'da sendikal özgürlüklerin bu yeni olayla bir defa daha ihlal edildiğini kamu oyuna açıklamışlardır. İspanyol sendikacıların tutuklanması ve bir süre önce yapılan sendikalar konferansı gizli dökümanlarının el konması sendikal özgürlüklerin (sivil ve politik özgürlükler le birlikte) diktatör Franko rejiminde yürütülemeyeceğinin en açık isbatıdır.

İspanya'daki durum genel olarak kötüye doğru gitmeye devam etmektedir. Geçtiğimiz yılın sonundan beri iş durdurmalarının uygulandığı İspanya'nın maden bölgesindeki son gelişmeler, uluslararası hür sendikacılık hareketinin yakından ilgisini çekmektedir. Son yapılan ICFTU Yürütme Kurulu toplantısında, Franko İspanya'sının Avrupa Ekonomik Topluluğuna veya Avrupa Serbest Ticaret Sahasına girmesi veya üye olması ile ilgili Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonunun kararının ve bu yöndeki tutumunun desteklenmesi kabul edilmiştir.

ULUSLARARASI HÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (ICFTU) GENÇ İŞÇİLER GRUBU İTALYA'NIN FLORANS ŞEHRİNDE TOPLANDI

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genç İşçiler Çalışma Komisyonunu genç işçilerin sorunuyla ilgili 1974 yılı faaliyet programını görüşmek üzere Floransa'da toplandı.

Bundan önceki toplantıda alınan kararların çerçevesi içinde 1974 yılında öncelik verilmesi kabul edilen faaliyetler şu şekilde tesbit edilmiştir: Sorunları ve genç işçilerin ücretleri üzerinde çalışmalar ve ilgili toplantıların düzenlenmesi. 1974 yılındaki ek faaliyetler için ilgili bölge koordinatörleri ve sekreterya arasında daha iyi işbirliğinin kurulması ve bu yöndeki çalışmaların daha yoğunlaştırılması da bu toplantıda alınan kararlardandır.

Çalışma Komisyonu aynı zamanda genç işçilerle ilgili olarak Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) ve Uluslararası Mesleki Federasyonlar (ITS) arasında daha yakın işbirliğinin kurulmasını ve ortak faaliyetlerin yürütülmesini önermiştir. ICFTU bu komisyonun önerileri ışığı altında konuya daha yakından eğilmeyi ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde bu soruna ağırlık vermeyi kabul etmiş bulunmaktadır.

ŞİLİ: HÜR SENDİKALAR, ŞİLİ'Lİ MÜLTECİLERİN ADINA BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE (UN) BAŞVURDULAR

Askeri cunta tarafından ülkede yurt dışına çıkılmasının tahdit edilmesi üzerine Şili'deki yabancı büyükelçilere sığınan Şili'li siyasi mültecilerin fazlasıyla nazik ve tehlikeli bir duruma girmeleri, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a yaptığı talebi bir defa daha yenilemesine sebep olmuştur.

ICFTU Genel Sekretiri Otto KERSTEN tarafından Kurt Waldheim'a gönderilen telgrafta, Şili askeri cuntası tarafından insan haklarının ihlal edilerek baskı altında tutulan, birçok işkence ve zulümle karşı karşıya bırakılan tüm Şili'li erkek ve kadınlara yardım etmesi için elinde olan bütün olanakları kullanması istenmiştir.

İŞÇİ SENDİKALARI WİLSON HÜKÜMETİNİ DESTEKLİYOR

İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TUC), Londra'da yayımladığı bir belgeyle İşçi hükümetinden enflasyonla derhal mücadeleye girişmesini istemeyeceğini açıklamıştır. Bilindiği gibi Muhafazakar muhalefet, hükümet programını bu açıdan yetersiz gördüğünü ilân etmiştir.

"TUC", hükümete önerdiği "toplumsal sözleşme" hükümlerini belirttikten sonra hükümete, kendiliğinden bir gelirler siyaseti saptaması için gerekli zamanı vermek üzere altı ay bekleyebileceğini açıklamaktadır.

Bununla birlikte "TUC", şöyle bir kayıt koymaktadır: "ücretlerin kontrolüyle görevli komisyon (Pay Board), artabilecek ücretler konusunda enflasyonla mücadele planının "üçüncü bölümünde" saptanan sınırlara sıkı sıkıya bağlı kalmamalıdır.

Gözlemcilere göre, "TUC"un bu tutumu, Muhafazakârlar ile Liberalleri, hükümet programında değişiklik öngören önergeyi geri almaya yöneltebilecektir. Muhafazakârlar ile Liberaller, gelirlerde statüyü koruyucu siyasetin sürdürülmesini istemektedirler.

Program değişikliği önerisinin parlementoda kabulü ise Harold Wilson azınlık hükümetinin yenilgisi anlamına gelecektir.

KADINLARIMIZ

olduğunu bildiğimiz Ecevit Hükümetinin, halkın yarısından fazlasının teşkil eden ve ona oy veren gerçek kadınların sorunlarına eyilmelerini ve düşündüklerini, söz, yazı ve davranışla kamuoyuna yansıtmalarını engellemek istiyeceğini tahmin etmiyoruz. Bu noktada sendikalara bir görev düşmektedir. Demokratik kuruluşlar olarak örgütlenme konusunda tecrübe ve pratik sahibi olan sendikacılarımız, gerçekten demokrasi yanlısı iseler işçi kadınların örgütlenmeleri için yardımcı olmak ve olanaklarını kullanmak durumundalar. Hayat pahalılığı, ücret ve fiyat sorunları kadınları erkeklerden daha çok etkileyen meselelerdir. Ne yazık ki bu konuda karara varılırken kadınların ne istediklerini ve ne düşündüklerini bilmeden hareket ediyoruz.

Demokrasimiz için bir eksiklik ve kusur kabul edebileceğimiz gedik kapatılmalı, çalışan kadınlar dernekler ve sendikalarda örgütlenmelidirler. Bu hale gelmiş bir toplumu yönetmek daha zor değil daha kolay olacak, hükümet edenler toplumun nabzını daha iyi dinliyebileceklerdir. Şimdi var olan ve elçiliklerle büyük otellerde toplantılar, defileler çaylar düzenleyen kadın kuruluşlarını Türk kadınının bütün sorunlarını ciddiyetle benimseyen ve savunan kuruluşlar olarak benimsemeye ve onlarla yetinmeye olanak yoktur.

Kadınlarımız örgütlenip yürüyüşler ve protestolar için sokağa dökülsünler demiyoruz, amma örgütlenmeli ve gerekiyorsa yasaların kendilerine tanıdığı hakları sonuna kadar kullanmalıdırlar.

(1) - Günaydın, 15 Mart 1974

kongre

Memduh Tartıcı, Halit Sarıkaya ve Ferit Özdemir Denetim Kuruluna seçilirken, aynı kurulun yedekliklerine ise Mehmet Güven, Mehmet Kara ve Cengiz Akalın seçilmişlerdir.

Hüseyin Başkılınç, Mehmet Bebek ve Mahmut Sert Onur Kurulu üyeliklerine; Hüseyin Duman, Bilal Onat ve Derviş Parlar'da aynı kurulun yedek üyeliklerine getirilmişlerdir.

Genel-İş EMEK, İskenderun Şubemizin yeni yöneticilerini kutlar kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

HAKKI GÜNEY VE NAMIK ÖZCAN'I YİTİRDİK

Sendikamız İstanbul Makina Sanayi Şubesi üyelerinden Hakkı Güney 13 Mart 1974 günü hayata gözlerini yummuştur.

Makina Sanayi Şubemiz üyelerinden olan Şoför Hakkı Güney, gerek mesai arkadaşları, gerek eş ve dostları arasında çalışkanlılığı, dürüstlüğü ile tanınırdı. Güney'in ölüm haberi sendikamız camiasında ve işyerinde büyük bir üzüntü yaratmaştır.

Genel - İş Emek Hakkı Güney'e Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine, eş ve dostu ile mesai arkadaşlarına başsağlığı diler.

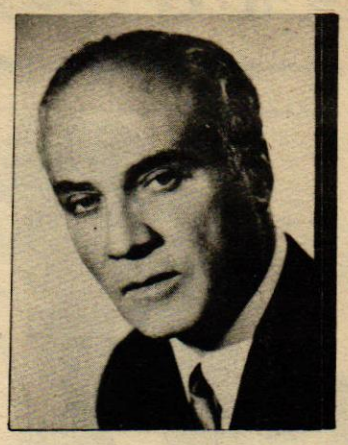

Namık Özcan

Sınırlı sorumlu İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Çarşı Yapı Kooperatifi İdare Meclis Başkanı Namık Özcan ebediyete intikal etmiştir.

Namık Özcan, işçi haklarının verilmesinden yana, işçi haklarına inanmış ve işçiler tarafından sayılan, sevilen bir işverenimizdi. Almanya'da tedavi edilen Özcan doktorların müdahalelerine rağmen kurtarılamamış ve 16 Mart 1974 günü hayata gözlerini yummuştur.

Namık Özcan'ın ölüm haberi işçilerimizin arasında büyük bir üzüntü yaratmıştır.

Genel-İş Emek, Namık Özcan'a Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine, eş ve dostuna başsağlığı diler.

Kıdem tazminatı

rin hizmetleri toplanarak kıdem tazminatından sayılabilecek bir duruma gelecektir.

Bir diğer husus, ücretlerin sabit olmadığı iş kollarında gündelik usülde çalışan işçilerin kıdem tazminatı alacakları düşük ücrete tabi tutuluyor ve kıdem tazminatının hesabında işveren yararına bir gelişme oluyordu. Bunu bir yıl içinde işçinin aldığı ücreti çalıştığı günlere bölüp, bölünmesi suretiyle çıkacak rakkam üzerinden kıdem tazminatı hesaplanmasını, hazırlanan kanun tasarısında belirtmiş bulunmaktayız.

Sosyal Sigortalardan gelir ve aylık almakta olan yaşlı ve malüller eş ve çocukları, dul ve yetimlerin sağlık yardımlarından ücretsiz olarak yararlanmalarının yolunu da arıyoruz.

İşçinin büyük bir özlemle beklediği bir konu var. Haftalık ücret sorunu. Şunu kesinlikle söyleyebilirim ki, asgari ücret mutlaka artacaktır.

Asgari ücret bir işçinin günlük ihtiyaçlarını karşılayan ücret olduğuna göre, bundan vergi ve sigorta primi kesilmesi halinde işçinin asgari ücreti günlük ihtiyaçlalarını karşılayabileceği düzeyin altına düşüyor demektir. Maliye Bakanlığı ile devamlı temaslar yapmaktayım. önümüzdeki günlerde bu konuyu halledebilirsek, en az geçim indirimini asgari ücret düzeyine çıkartarak işçiye bir ferahlatıcı tedbir daha getireceğiz."

BİR ÖYKÜMÜZ VAR

Batı doluyor şimdi, Bizans'ın duvarlarını yıkarak! Sola dönüyoruz. Yıllar önce babamı da buradan götürmüştük gömmeye. Boydan boya mezardı buralar. Yıkılmaya başlanmış son yıllarda. Tabutumuza iz sürdüren, yaşamadan ölen, öldükten sonra çöken mezarlarında ağıda oturan, öne arkaya devrilmiş mezar taşları vardı. Bunları düşünürken iniyorum minibüsten. Çevreme bakınıyorum bir süre. Sağımda Anadolu garajı. Yüzlerce otobüs görüyorum. Sanki, duran arabaları, sabitleştirmeyi kafataslar sağlıyor. Ya da yağ gibi kayıp giden, kayıp gelen araçlar, ölülerin kemiğiyle kırılmış, beyaz bir asfaltta gidiyorlar. Başımı biraz geriye çeviriyorum. Az önce geçtiğimiz Topkapı surunu görüyorum yeniden. Çürük, eksik bir ağızda parıldayan biricik temiz, altın diş gibi sırıtıyor. Aşağılara, Yedikule'ye doğru, yıkık dökük uzanıyor çünkü surlar. Belki de diyorum kendi kendime: Şu sırada, atıyla beraber bir ağacın gölgesinde, sur kovuğunda uyuyan birisi vardı. İşte, eli bıçaklı kalpazanlar yaklaşıyorlar. Sahibinin uyumasından yararlanıyorlar. Atı kesiyorlar bir solukta. Etini çuvallara dolduruyorlar. Ve sahibi uyandığında, yuları hala ağaca bağlı bir at iskeleti görecek, binlerce arabanın gelip geçtiği Topkapı surunun az ötesinde...

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STÜDYO S REKLÂM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR

- Sana heç mi terbiye vermediler? Dimediler mi ki, bir insanın bir böğüyü bir yerden içeri girdi mi, zıppadan ayağa kalkılır, hörmet gosdürdülür dimediler mi?

Katip kekeledi:

- Meşguldüm efendim, görmedim, affedersiniz.

- Meşguldün, gormedin. Meşgullüğünüzden beni ehya ettiniz. Siz yokken bu palikenin hesabını kitabını duvarlara yazdırdım ben.. Gene de işim yörürdü. Ne bu masebe, musabe, defter, kalem zırt zırt... Fuzuli masraf.. Aybaşı olsun, koşun kasadara.. Ne iş gördüğünüz var sankim? Beni ehya mı ettiniz?

Katibi bakışıyla ezmek istiyordu.

Katipse, gene cevap vermiyordu. "Sünepe!" diye düşündü. Başkalarının karşısında el ovalayıp, susmağa, küfre karşı bile susmağa, velhasıl 24 lira 95 kuruşun hatırı için, en susulmaması gereken haller karşısında bile susmak zorunda bir sünepe!

Oysa, hiç de böyle olmak istemeyen bir şuuru vardı. Eğer Cemile olmasa, 24 lira 95 kuruşa bile boş verir, masasındaki defter, kalem, hokka, hesap makinesi ne varsa herifin suratına fırlatır, sonunu düşünmezdi bile.

Fakat... O kadar yalnızdı ki..

Ağa:

- Terbiyesiz!

Dedi, bütün muhasebe servisine çöken ağırlığını da birlikte sürükleyerek, ağır ağır yürüdü, gitti.

Masasına çöken katip başını avuçları içine almıştı.

Sağda, uzun bir masada yanyana çalışan primanota, defteri kebir ve muavin hesaplara bakan iki arkadaş - biri tombul, beyaz, yakışıklı, öteki esmer, kuru, çirkin, üstelik kendini beğenmiş - kaplarına sığamıyorlardı.

Kurunun bacağı, tombulun bacağını:

- Senin ukala dümbeleğine bak!

Demek isteyerek dürttü.

Öteki cevap verdi:

-Farkındayım.. Hani izzeti nefis, haysiyet, kabadayılık?

İki adamın bacağı konuşmağa devam etti:

- Fasarya.. Adamsa o lafları yemeseydi! Yenecek laf mı o laflar? Terbiyesiz dedi be!

- Der.. Maaş veriyor..

- Hadi be sen de.. Maaş veriyor diye?

- Ne o ? sen de mi?

- Ne ben de mi?

- Sana söylese sen cevap verebilir miydin?

- Tabii verirdim!

- Cart.

- Cart sana, senin sülalene...

- .....!!!

ŞİİR KÖŞESİ

M.Günhan YILMAZ

UNUTULMUŞUM

Dağlar alabildiğine yüksek
İnsanları taş devrindeki ortamda
Çile dolduranlarım.
İnsan geçinenlerin nazarında insan mısınız?
Köpeklerinin yiyecekleri doktor ve berberlerinden
Olsa haberiniz,
Eyvallah deyip,
Yaşar mısınız mağaralar
Ve
Tezekten yapılmış
O yerlerde?
Öküz arabası sizde lüksken
İçmeye su tarlanıza su bulamaz
Midenize taş basarken
Görseniz
Sizin doğulu saf kızlarınızın,
Dazlak yağlı vicdansızlara sunuluşlarını
Evet çilekeşim
Eğlencelik çekirdek
Ezilenler
Sizin kızlarınızdır...
Saf beyninden geçecek
Pohlis yoh mu?
Hükimet yoh mu?
Polisin kaçının vicdanı var kaçının yok?
Meydanda çilekeşim
Hökimetin
Düşünüyor sana,
Konut, yol, baraj, okul, fabrika toprak reformu
Düşünüyor, düşünüyor, düşünüyor...
Acaba önce köprü sonra yeraltı geçitleri
Ve sonra otoparkları mı
Yaptırsam?
Yoksa, yoksa deme doğulum
Ağan düşinir
Hökimetin düşinir seni.
Düşünüyor düşünüyor,
Biraz da sen düşün
İşlet kafanı....
Her söze kanma
Çoluğun çucuğunla
Doymuyorum diye
Büyük kentlere dolma..
O bataklığa,
Sabilerini kaptırma.
Kaptırma doğulum
Çilekeşim unutulmuşum!.

BİR ÖYKÜMÜZ VAR

Bekir YILDIZ

BİNLERCE İNSAN YANIYOR

Vites büyültüyor şoför. İnce bir demir çubuğu itiyor. Pedalın üzerinde eski bir ayakkabı. Pistonlar bastırıyor. Yüzbinlerce yıl önce yaşamakta olan insanlar, ormanlarla birlikte petrol olmuşlar sanki. Yanıyorlar şimdi silindirlerin içinde. Işıklara yaklaşıyoruz. Gaz pedalından uzaklaşıyor eski ayakkabı. Binlerce insanın yanması, birkaç saniye sonraya kalıyor. Topkapı surlarına yaklaşıyoruz. Ağzı, yüksekliğinden geniş. Fatih'in açtığı küçük delikten, eli kılıçlı kalkanlı askerler geçmiş önce. Arabalara dar gelmiş ama, top tüfek darbeleri.

Devamı Sayfa 15'de